

Delgivning av socialnämndens beslut i
ekonomiärenden 2023

27

2023KS54

Sammanträdesdatum
2023-03-22

§ 64

Dnr 2023SOCN36

Socialnämndens verksamhetsberättelse 2022

Beslut

Socialnämnden godkänner verksamhetsberättelsen för 2022 och delger kommunstyrelsen och kommunfullmäktige rapporten.

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningen har utarbetat verksamhetsberättelse för 2022.

Verksamhetsberättelsen är en väsentlig del i kommunens styrmodell och utgör uppföljning av socialnämndens ansvarsområde i välfärdsnämndens verksamhetsplan för 2022.

Verksamhetsberättelsen innehåller en redovisning av kungemensamma prioriterade områden, ekonomiska resultat, uppföljning av grunduppdrag, verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning, samt uppföljning av prioriterade politiska mål och inriktningar. Verksamhetsberättelsen utgör ett underlag i budgetarbetet inför kommande år.

Socialnämnden redovisar ett överskott jämfört med budget om 37 mnkr.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 28 februari 2023
- Socialnämndens verksamhetsberättelse 2022

Paragrafen är justerad

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande

Socialnämnden

Datum
2023-02-28

Diarienummer
2023SOCN36 042

Socialnämndens verksamhetsberättelse 2022

Förslag till beslut

Socialnämnden godkänner verksamhetsberättelsen för 2022 och delger kommunstyrelsen och kommunfullmäktige rapporten.

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningen har utarbetat verksamhetsberättelse för 2022.

Verksamhetsberättelsen är en väsentlig del i kommunens styrmodell och utgör uppföljning av socialnämndens ansvarsområde i välfärdsnämndens verksamhetsplan för 2022.

Verksamhetsberättelsen innehåller en redovisning av kommungemensamma prioriterade områden, ekonomiska resultat, uppföljning av grunduppdrag, verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning, samt uppföljning av prioriterade politiska mål och inriktningar. Verksamhetsberättelsen utgör ett underlag i budgetarbetet inför kommande år.

Socialnämnden redovisar ett överskott jämfört med budget om 37 mnkr.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 28 februari 2023
- Socialnämndens verksamhetsberättelse 2022

Ärendet

Om kommunens styrmodell

Härryda kommuns styrmodell innebär att styrning sker genom vision, förhållningssätt, övergripande inriktningar och ett fåtal särskilt prioriterade mål, samt med ekonomiska ramar. Styrmodellens idé är att styra mer med övergripande inriktningar och mindre med detaljerade mål för alla delar. Styrmodellen infördes från och med 2019 och har inneburit fortsatt uppbyggnad för arbetssätt och processer kring styrmodellen.

En viktig övergripande del i styrmodellen är vision och förhållningssätt. Visionen ”Härryda – här vågar vi!” med ledorden mod, nytänkande och handlingskraft fastställdes 2019 och utgör en gemensam ledstjärna som pekar ut riktningen för kommunen. Förhållningssätten ska uttrycka vad som behöver känneteckna hur vi är och agerar i vårt arbete, för att gemensamt sträva mot visionen. Förhållningssätten ska vara kulturskapande för kommunen som organisation. Förhållningssätten fastställdes under 2021.

En annan bärande del i styrmodellen är att tydliggöra verksamheternas grunduppdrag och att säkerställa kvaliteten i grunduppdraget. Verksamhetens grunduppdrag avser uppdrag enligt lagstiftning och andra både statliga och kommunala styrdokument. Grunduppdraget ska beskriva varför verksamheten finns, vad den ska göra och för vem. Grunduppdraget är relativt beständigt över tid. Ett systematiskt kvalitetsarbete med tydliga kvalitetsindikatorer är av stor vikt för att kunna följa kvaliteten i grunduppdraget.

Styrmodellen behöver kontinuerligt vidareutvecklas i gemensam dialog mellan politik och förvaltning för att säkerställa att den ger ändamålsenlig och effektiv styrning av kommunens verksamheter.

Processen för planering – mål, inriktningar och budget

Den långsiktiga inriktningen för kommunen uttrycks i den strategiska plan som antas av kommunfullmäktige. Det är politikerna, inom parti, block eller annan gruppering som utarbetar planen. Den strategiska planen beskriver det som politiken vill åstadkomma under mandatperioden. Den strategiska planen kompletteras med ett årligt beslut om budget, mål och inriktningar. Här ges konkretiseringar och det som är särskilt viktigt kommande år pekas ut.

Kommunfullmäktige beslutar i juni varje år om inriktningsdokumentet med budget, inriktningar och särskilt prioriterade mål på kommunövergripande nivå. Fullmäktige fastställer då budgetramar för styrelse och nämnder.

Utifrån kommunfullmäktiges övergripande inriktningsdokument utarbetar styrelser och nämnder budget, mål och inriktningar för sitt respektive verksamhetsområde. Detta beslutas i september. Där pekas de särskilt prioriterade målen för året ut och budgetramar per sektor läggs fast. Förvaltningen får i uppdrag att utifrån detta utarbeta förslag till verksamhetsplan som beskriver så väl verksamhetens grunduppdrag som hur verksamheten ska arbeta med de särskilt prioriterade målen och inriktningarna. Verksamhetsplanerna fastställs av styrelse och nämnder i november och delges därefter till kommunfullmäktige.

Uppföljningsprocessen

Uppföljningen är en del i kommunens styrmodell. Under året görs fem ekonomiska uppföljningar med prognoser inklusive delårsbokslut per den 31 augusti, samt ett årsbokslut.

I samband med delårsbokslut och bokslut görs också verksamhetsberättelse för styrelse och nämnder med fördjupad uppföljning av grunduppdrag, inriktningar och de särskilt prioriterade målen. Detta innebär att nämnder och styrelse får en samlad uppföljning av verksamheterna två gånger per år. Dessutom rapporteras vissa resultat och uppföljningar separat. Kvalitetssäkring av grunduppdragen sker där till kontinuerligt med hjälp av kvalitetsindikatorer och andra nyckeltal som redovisas i respektive nämnd.

Peter Lönn
Kommundirektör

Oskar Nilsson
Ekonomichef

Verksamhetsberättelse 2022

Socialnämnden

Innehållsförteckning

Socialnämnden	3
Kommundirektören om 2022	3
Styrmodell.....	4
Organisation.....	6
Mål	6
Personal	17
Kvalitet	18
Ekonomi	23
Vård och omsorg	25
Mål	25
Grunduppdrag.....	26
Ekonomi	28
Hälsa och bistånd	29
Mål	29
Grunduppdrag.....	30
Ekonomi	32
Funktionsstöd	33
Grunduppdrag.....	33
Ekonomi	34
Härryda framtid	35
Mål	35
Grunduppdrag.....	36
Ekonomi	37
Barn och familj	39
Mål	39
Grunduppdrag.....	40
Ekonomi	41
Bilaga: Investeringstabell	

Socialnämnden

Kommundirektören om 2022

Även början av 2022 påverkades av den pandemi som coronaviruset orsakade. Detta avlöstes sedan av Ukraina-kriget samt den efterföljande negativa ekonomiska utvecklingen med stigande räntor och hög inflation, drivet av bland annat kraftigt stigande energipriser.

Såväl resultaten som kvaliteten i verksamheterna är fortsatt på en bra eller mycket bra nivå. Det ständiga förbättringsarbetet fortsätter eftersom vi siktar på att ligga i toppen vid jämförelser.

Målet att det finns bostäder av god kvalitet och god tillgänglighet för äldres och funktionsnedsattas bedömda behov bedöms vara uppfyllt. En omställning i egenregi har genomförts för att bättre anpassa utbudet till behoven gällande särskilt boende för äldre och ytterligare ett äldreboende har öppnats. För personer med funktionsnedsättning finns i dagsläget ett överskott av platser när det gäller servicebostäder.

Sektor Socialtjänst redovisade för 2022 ett ekonomiskt överskott för på 36,8 mnkr. Detta överskott beror i huvudsak på lägre efterfrågan inom hemtjänst och äldreboenden.

Kommunens resultat för 2022 uppgick 314 mnkr. Detta är en historiskt hög resultatnivå och stärker de ekonomiska förutsättningarna inför kommande års utmaningar, med bland annat ökande pensionskostnader och inflationens påverkan.

Styrmodell

Styrmodellen innehåller följande delar:

Vision: Härryda – här vågar vi!

I Härryda kommun bygger vi framtiden. Här har människor och företag möjlighet att växa och blomstra. Här lyfter idéer och landar lösningar som håller för kommande generationer.

Våra ledord: mod, nytänkande, handlingskraft

Förhållningssätt

I Härryda kommun har vi ett gemensamt förhållningssätt som uttrycker hur vi vill vara och agera på jobbet, för att gemensamt förflytta kommunen mot visionen. Genom vårt förhållningssätt påverkar vi upplevelsen av Härryda kommun.

"Varje dag gör vi mötet med Härryda kommun enkelt. Vi är engagerade, ser möjligheter och skapar lösningar. Vi är kompetenta, professionella och öppna för olika perspektiv. Vi prövar nya idéer och vill alltid bli bättre. Tillsammans åstadkommer vi mer"

Verksamhetens grunduppdrag

Verksamhetens grunduppdrag avser uppdrag enligt lagstiftning och andra både statliga och kommunala styrdokument. Grunduppdraget ska beskriva varför verksamheten finns, vad den ska göra och för vem. Grunduppdraget är relativt beständigt över tid.

Ekonomiska ramar, prioriterade mål och kvalitet

Politikerna, inom parti, block eller annan gruppering utarbetar en strategisk plan som antas av kommunfullmäktige. Den strategiska planen beskriver det som politiken vill åstadkomma under mandatperioden, både vad gäller kommunens roll som serviceutförare och rollen som demokratiaktör/samhällsutvecklare.

Den årliga budgeten utgår från den strategiska planen och ska ge konkretiseringar, främst med fokus på serviceuppdraget. Budgeten som fastställs av kommunfullmäktige anger ekonomiska ramar och prioriterade mål, inriktningar och uppdrag.

Utifrån detta utarbetas nämndspecifika verksamhetsplaner där även kvalitetsindikatorer ingår för att beskriva kvaliteten i grunduppdrag och inriktningar.

Planering och uppföljningsprocessen

Den strategiska planen

Den långsiktiga inriktningen för kommunen uttrycks i den strategiska plan som antas av kommunfullmäktige. Det är politikerna, inom parti, block eller annan gruppering som tar fram planen och den beskriver det som politiken vill åstadkomma under mandatperioden.

Budget

Den strategiska planen kompletteras med ett årligt beslut om budget, mål och inriktningar på en kommunövergripande nivå. Här pekas det som är särskilt viktigt kommande år ut. Beslut om detta fattas av kommunfullmäktige i juni varje år där även ekonomiska ramar för nämnderna fastställs.

Verksamhetsplan

Utifrån kommunfullmäktiges strategiska plan och årliga budgetbeslut utarbetar kommunens nämnder en budget med mål och inriktningar för sitt verksamhetsområde. Där presenteras de särskilt prioriterade målen för året och budgetramar per sektor läggs fast. Budgetbeslutet fattas av nämnderna i september, därefter får förvaltningen i uppdrag att utarbeta förslag till verksamhetsplan som beskriver så väl verksamhetens grunduppdrag som hur verksamheten ska arbeta med de särskilt prioriterade målen och inriktningarna. Verksamhetsplanerna fastställs av kommunens nämnder i november och delges därefter till kommunfullmäktige.

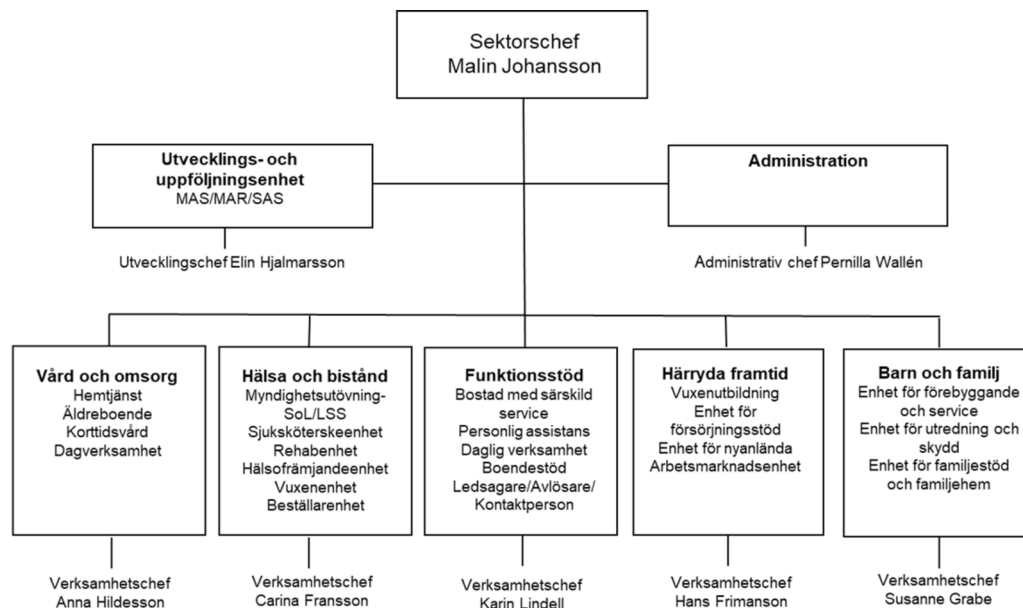
Verksamhetsberättelse, bokslut och ekonomiska rapporter

Uppföljning av verksamhetsplanerna görs genom

- verksamhetsberättelse per 31 december, där det sker en fördjupad uppföljning av ekonomi, grunduppdrag, inriktningar och de prioriterade målen,
- delårsbokslut per 31 augusti, där det sker en uppföljning av ekonomi, grunduppdrag och prioriterade mål.
- fyra ekonomiska rapporter med prognoser.

Detta innebär att kommunstyrelsen och kommunens nämnder får en samlad uppföljning av verksamheterna två gånger per år. Dessutom rapporteras vissa resultat och uppföljningar separat. Kvalitetssäkring av grunduppdragen sker där till kontinuerligt med hjälp av kvalitetsindikatorer och andra nyckeltal som redovisas till respektive nämnd.

Organisation

Mål

Vision och förhållningssätt

För att vision och förhållningssätt ska genomsyra verksamheterna och nå ut till alla medarbetare ställs krav på systematik och medvetet kontinuerligt arbete. Alla chefer förväntas kontinuerligt diskutera betydelsen av vision och förhållningssätt med sina medarbetare, t ex på arbetsplatsträffar. Det finns gemensamt material på intranätet att använda som stöd i dessa dialoger. I rekryteringsprocessen samt i introduktion av nya medarbetare utgör vision och förhållningssätt viktiga delar för kommunens attraktivitet som arbetsgivare. I utvecklingssamtal och lönesamtal diskuteras vision och förhållningssätt med varje enskild medarbetare utifrån särskild mall för samtalen.

Mål för god ekonomisk hushållning

Målen för god ekonomisk hushållning i Härryda kommun ska medverka till att varje generation tar ansvar för sin konsumtion av kommunal verksamhet och efterlämnar miljömässiga, sociala och ekonomiska förutsättningar som är minst lika goda som vid övertagandet.

Verksamhetsmål

Kommunfullmäktige har fastställt fyra verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning. Målen avser bostadsbyggande, förskoleverksamheten, grundskola och gymnasiet samt bostäder för äldre och personer med funktionsnedsättning. Nedan redovisas fastställda verksamhetsmål för styrelsens ansvarsområden med förvaltningens bedömda måluppfyllelse.

Politiskt prioriterade områden	Indikator/mått	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Det finns bostäder av god kvalitet och god tillgänglighet för äldres och funktionsnedsattas bedömda behov ↑	Antal ej verkställda beslut inom tre månader avseende särskilt boende	9	11	14	28
	Behov av särskilt boende, personer.	267	274	300	330
	Beräknat behov av bostad för funktionsnedsatta över 19 år, personer	111	133	131	130
	Antal externa utförare enligt LOV/LOU, särskilda boenden	1	0	0	0
	Antal externa utförare enligt LOU, bostad med särskild service	2	3	3	2
	Antal ej verkställda beslut inom tre månader avseende bostad med särskild service	4	2	6	3

Det finns bostäder av god kvalitet och god tillgänglighet för äldres och funktionsnedsattas bedömda behov

Målet bedöms vara uppfyllt. Under året har behov och utbud av somatik- kontra demensplatser inte varit i balans och vid årets slut hade nio personer väntat längre än tre månader på att få sitt beslut verkställt. Sex av dessa har dock fått minst ett erbjudande om boendeplats. Utifrån förändrade behov har en omställning i egenregin inom verksamhetsområde vård och omsorg genomförts för att bättre anpassa utbudet till behoven inom målgruppen. Ytterligare ett äldreboende i kommunen, Attendo Säteriet har öppnats. Sektorn har även arbetat med övergång till valfrihetssystem enligt Lagen om valfrihet (LOV) inom äldreboende.

För personer med funktionsnedsättning finns i dagsläget ett överskott av platser gällande servicebostäder, då behovet har varit fortsatt lägre än prognostiserat. Fyra personer väntade vid årsskiftet på erbjudande om plats varav tre personer fått minst ett erbjudande men tackat nej till detta. För ett fåtal personer med särskilda behov köper kommunen plats av annan vårdgivare.

Kommungemensamma områden

I den av kommunfullmäktige antagna strategiska planen för mandatperioden framgår följande: "För att bidra till en hållbar tillväxtregion vill vi i Härryda ta tåten i arbetet med att vara ett föredöme när det gäller skolresultat, näringslivsklimat, samhällsbygge, Agenda 2030 och aktivt bidra till arbetet med Klimat 2030 (Västra Götaland ställer om)."

I detta avsnitt beskrivs övergripande uppföljning av arbetet med näringslivsfrågor och Agenda 2030 samt om övriga områden som lyfts som långsiktiga strategiska utvecklingsområden; service, kommunikation, digitalisering, konkurrensutsättning och arbetsgivarvarumärke.

Enligt reglementet är det kommunstyrelsen som har huvudansvaret för dessa övergripande frågor, men eftersom de också ska genomsyra och prägla verksamheterna inom tidigare välfärdsnämndens ansvarsområde, numera socialnämndens respektive nämnden för utbildning, kultur och fritids ansvarsområden, beskrivs de även i dessa nämnders respektive verksamhetsberättelse.

Serviceorganisation

Förhållningssätten inleds med "Varje dag gör vi mötet med Härryda kommun enkelt" vilket signalerar vikten av att kommunen ska uppfattas som en serviceorganisation.

Utvecklingen mot att bli en serviceorganisation fortsätter ha digital service i fokus. Den nya webbplatsen som lanserades i oktober är utformad utifrån ett användarfokus, med enkelhet och tillgänglig service som utgångspunkter. Plattformen för digitala tjänster och funktionen "Mina sidor" är integrerade i webbplatsen. De digitala tjänsterna används allt mer och innebär att fler når kommunen och kan hantera sina ärenden när man själv vill. Genom ökad självservice och funktionalitet för att enklare följa sina ärenden minskar antalet telefonsamtal in till kommunen, vilket skapar utrymme för mer värdeskapande arbete samt ökade möjligheter till stöd för dem som av olika skäl inte nyttjar den digitala servicen.

Appen "Mitt Härryda" möjliggör ökad service för kommunens invånare. Här når man nu kommunens digitala tjänster och kan enkelt ta del av information och service från kommunen. Ca 3500 personer har laddat ner appen.

Härrydaidén har under året ersatt medborgarförslag. En viktig ansats i arbetet är att göra det enklare och utveckla möjligheterna för medborgare att ta kontakt för inflytande och delaktighet. Fram till årsskiftet har det totalt kommit tolv idéer.

Under hösten genomfördes SCB:s medborgarundersökning där 1 200 personer ges möjlighet att svara på frågor om bland annat hur man upplever att bo och leva i Härryda kommun samt hur man upplever bemötande och service från politiker och tjänstepersoner. I undersökningen ställs bland annat frågor om digital service, hur man upplever den och huruvida den motsvarar förväntningar. Resultatet visar att invånare tycker är viktigt att kunna kommunicera digitalt och få digital service, endast två procent tycker att det inte alls är viktigt. Resultatet visar också att det

finns områden där utveckling efterfrågas, till exempel önskas mer tillgänglig service, som är enklare att förstå och mer utformad efter medborgarnas behov.

Kontaktcenters uppdrag att vara vägen in till kommunen, oavsett ärende och oavsett kanal, fortsätter utvecklas. En kundundersökning har genomförts bland de som har haft kontakt med kontaktcenter, frågorna rör tydlighet, bemötande, enkelhet och hur återkopplingen upplevs. Resultatet visar ett gott betyg och att Härryda kommun ligger över genomsnittet inom samtliga områden i jämförelse med övriga kommuner.

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022
Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen, andel % (SCB:s medborgarundersökning)	-	-	83
Att få svar på frågor till kommunen fungerar bra, andel % (SCB:s medborgarundersökning)	-	-	75

Näringsliv

Ett dynamiskt näringsliv är en grundförutsättning för ett växande Härryda kommun. Det är genom företagande som nya arbetstillfällen och förutsättningar för att bo, leva och verka i kommunen skapas. Härryda kommun har som mål att vara Sveriges bästa näringslivskommun. 2022 placerade sig Härryda kommun på plats 9 av landets 290 kommuner i Svenskt Näringslivs ranking av företagsklimatet, vilket är bäst i Göteborgsregionen.

Kommunens arbete utgår från det näringslivsstrategiska programmet fastslaget av kommunfullmäktige. Fokusområden för Härryda kommun är att arbeta med kompetensförsörjning, kommunens attraktionskraft, infrastruktur, markfrågan, företagsklimat och innovationskraft. Den antagna näringslivspolicyn tar avstamp i tre principer; företagen prioriteras, företagen är våra kunder och företagen utvecklar Härryda kommun.

SKR:s mätning Insikt mäter hur företag som haft kontakt med kommunen i myndighetsutövande ärenden uppfattar kommunen. Resultatet presenteras löpande under året i form av ett index för olika områden så som bygg, mark, miljö, livsmedel, servering mm samt ett totalvärde för helheten. Härryda kommuns preliminära index för 2022 är ett resultat på 72 (skala 1-100), vilket är samma resultat som föregående år. Resultat per kvartal visar att resultatet för bygglov ökar under året.

Alla kommunens verksamheter och medarbetare bidrar till att skapa goda förutsättningar för företagande i kommunen. Arbetet med näringslivsfrågor är prioriterat och en självklar del i ordinarie styrning i organisationen. Handlingsplanen "Vägen för att bli nr 1 - handlingsplan för att varaktigt bli Sveriges bästa näringslivskommun" är gemensam för hela förvaltningen och innehåller åtgärder för att målet ska uppnås. Företagslotsen skapar förutsättningar för utveckling av befintliga företag i kommunen med en snabb och tydlig ingång till kommunen för bättre koordinering och samverkan. Trycket på att etablera företag i kommunen har varit fortsatt stort.

Flera stora nya verksamhetsområden är under planering bland annat vid

Mölnlyckemotet, Bårhultsmotet, Flygplatsmotet, och vid Ryamotet.

Arbetet med platsutveckling sker i samarbete med fastighetsägare och enskilda näringsidkare som tillsammans skapar förutsättningar för mer trivsamma centrum.

Besöksnäringen är en viktig och växande näring i Sverige och fokus för Härryda kommun har varit att fortsätta utveckla besöksmålet Råda Säteri och vara ett stöd för övriga besöksföretag i kommunen på olika sätt.

I	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022
Svenskt näringslivs kommunranking	7	2	9
Företagsklimat enligt Insikt, totalt NKI	71	69	72
Andel chefer som uppger att de arbetar aktivt/konkret med näringslivsfrågor, % (Kommunens chefsenkät)	-	44	44

Kommunikation

Kommunikation är ett strategiskt och långsiktigt prioriterat område. Kommunikationspolicyn sätter ramar och inriktning för arbetet. Viktiga principer i kommunikationen både externt och internt, är transparens, dialog och delaktighet. Kommunens kommunikationsinsatser ska vara planerade och kommunikationsperspektivet beaktas i alla förändringsprocesser och större beslut.

Inledningen av 2022 präglades av fortsatta kommunikationsinsatser kring covid-19, när pandemin tog ny fart. Uppdatering av webbplats, intern kommunikation samt stöttning till verksamheter med exempelvis utskick till vårdnadshavare och brukare är exempel. Behovet av insatser minskade i februari i takt med att restriktioner togs bort och verksamheter återgick till det normala.

I slutet av februari fick kriskommunikationen prioriteras igen som en följd av kriget i Ukraina och aktivering av kommunens krisledning. Oro och många frågor från allmänhet och media i kombination med ett intensivt arbete i förvaltningen med att förbereda för en flyktingkris, krävde kommunikationsinsatser i olika former.

I övrigt har fokus under stor del av året legat på arbetet med att ta fram nya Härryda.se; kommunens nya webbplats, som lanserades i oktober. Arbetet var omfattande, bland annat med att se över och omarbete innehåll på befintlig webb. Webben är kommunens digitala huvudkanal och ett nav för digitala tjänster och information vilket ställer krav på kontinuerlig utveckling och uppdatering, utifrån både nya behov och ny lagstiftning på området, bland annat gällande digital tillgänglighet. 2022 hade Härryda.se drygt 860 000 besök totalt, enligt statistik.

I slutet av oktober genomfördes en undersökning gällande kvaliteten på informationen på nya Härryda.se samt hur lätt eller svårt det är att hitta den. Undersökningen som genomfördes av externt företag gav höga snittbetyg i båda kategorierna med vissa undantag. Resultatet är ett bra underlag för fortsatt utvecklingsarbete.

Bland övriga större kommunikationsinsatser under året kan nämnas kommunikation och information inför valet, boendet Attendo Säteriet, kommunikation kring flera större detaljplaner samt marknadsföring av

kommunens första seniorfestival. Kommunikation kring utmärkelsen Årets superkommun, renoveringen av mangårdsbyggnaden på Råda Säteri samt kontinuerlig information kring "Sveriges bästa skola" är ytterligare några exempel.

Kommunikationsenheten har i samarbete med kansliet fortsatt utveckla uppdraget om nämndkommunikation där syftet är att göra politiska beslut och processer enklare att förstå och mer tillgängliga. Det görs bland annat i form av artiklar och notiser inför sammanträden och i uppföljande kommunikation av enskilda ärenden när det är motiverat. En annan del i uppdraget har varit digitala pressträffar som genomförts efter varje kommunstyrelsemöte 2022, sammanlagt hölls 11 pressträffar under året.

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022
Kommunens information kring större förändringar fungerar bra, andel % (SCB:s medborgarundersökning)	-	-	60
Kommunen informerar bra vid samhällsstörningar, andel % (SCB:s medborgarundersökning)	-	-	75
Andel chefer som anser att de fick svar på sina frågor och den hjälp och stöd de behövde i kontakt med kommunikationsenheten, % (Kommunens chefsenkät)	83	81	77
Andel chefer som är nöjda med resultatet och anser att rådgivningen, kommunikationsinsatsen eller leveransen höll bra kvalitet, % (Kommunens chefsenkät)	85	80	79

Agenda 2030

Härryda kommun har goda förutsättningar att ta täten och bidra till en hållbar utveckling i regionen. Kommunens storstadsnära läge och bra förbindelser samt en välutbildad befolkning med hög självförsörjningsgrad ger goda förutsättningar. Men det finns också skillnader mellan olika grupper och orter i kommunen vad gäller exempelvis valdeltagande, upplevelse av trygghet, utbildning, hälsa och tillit.

På miljö- och klimatområdet finns positiva trender men också utmaningar i Härryda kommun. Utsläppen av växthusgaser minskar men inte tillräckligt fort. Andel personbilar som är fossiloberoende ökar, både hos invånare och i kommunens verksamheter. Odlingslandskapet som är viktigt för många arter minskar sedan många år tillbaka och andelen slåtteräng av totala ytan betesmark är låg. Andelen av kommunens totala yta som utgörs av skyddad natur är knappt fyra procent. En åttondel av sjöar och vattendrag har god ekologisk status.

Härryda kommuns goda förutsättningar visar sig tydligt i jämförelse med andra kommuner enligt en årlig ranking som genomförs av tidningen Dagens Samhälle. Rankingens utgångspunkt är nationella indikatorer för Agenda 2030 från databasen Kolada. 2022 låg Härryda kommun kvar på plats 6 av samtliga kommuner i Sverige och klättrade ett steg till plats 3 bland storstadskommunerna.

Arbetet med Agenda 2030 utgår från de fyra insatsområden kommunfullmäktige beslutat om: fossilfri kommun, psykisk hälsa, ungas delaktighet och biologisk mångfald. Förvaltningen har tagit fram ett förslag till hållbarhetsstrategiskt

program som ska behandlas politiskt under första halvåret 2023. Förslaget innehåller fem insatsområden med tillhörande målsättningar, exempel på åtgärder samt verktyg för genomförandet. Programmet är vid beslut tänkt att ersätta ovan nämnda plan.

Nedan följer ett urval av förvaltningens arbete med hållbar utveckling utifrån de fyra insatsområdena i den strategiska planen.

Trygghet och god hälsa

Förvaltningen har påbörjat ett arbete med start i Rävlanda, i syfte att minska skillnader mellan orterna utifrån bland annat hälsa, delaktighet och trygghet.

I enlighet med handlingsplanen för ökad upplevd trygghet, har ett arbete med trygghetsvandring inletts i Landvetter. Ett tjugotal verksamheter från förvaltningen men även externa aktörer som polis, privata fastighetsägare med flera deltog i trygghetsvandringen som genomfördes i mitten av november. Flera åtgärder har redan genomförts, bland annat har en privat fastighetsägare förbättrat belysningen i anslutning till mötesplats för unga, Studio 13, och Västtrafiks trygghetsvärdar gör tätare besök vid terminalen.

Generellt kunskapshöjande insatser gentemot medarbetare och invånare har varit en viktig del i arbetet för ökad psykisk hälsa, men även riktade insatser har genomförts gentemot de grupper som har någon form av psykisk ohälsa.

Förvaltningen arbetar med två kunskapshöjande verktyg för att förebygga, upptäcka och åtgärda psykisk ohälsa; Mental Health First Aid (MHFA) och Youth Aware of Mental health, (YAM). 20 klasser i årskurs åtta på fem kommunala grundskolor har genomfört YAM. Kunskapshöjande insatser i form av föreläsningar för invånare arrangerades med psykisk hälsa och suicid som tema. Föreläsningarna genomfördes både digitalt och på plats i olika delar av kommunen. Totalt deltog cirka 450 personer.

Arbetet för att motverka ofrivillig ensamhet bland äldre har fortsatt. Utöver seniorträffar, fixartjänst och anhörigstöd har arbetet utvecklats med träffar på fler platser i kommunen som syftar till att ge äldre stöd för att bli mer digitala. Den öppna verksamheten för personer med psykisk ohälsa, Kreativt center, har utökat sina öppettider.

Fokus på ungas delaktighet

Ungdomsrådet har haft två fokusområden under året; trygghet och kollektivtrafikfrågor. Dialogen med Västtrafik som påbörjades hösten 2021 fortsätter. Ungdomsrådet har diskuterat trygghetsfrågor utifrån kommunens övergripande arbete med trygghet i samhället och vad förvaltningen vidtagit för åtgärder med anledning av det försämrade säkerhetspolitiska läget. Ungas känsla av otrygghet i skolan har diskuterats i ungdomsrådet och förslag har lyfts vad man kan göra åt det.

Utifrån resultatet från ungdomsenkäten Lokal uppföljning av ungdomspolitik (Lupp), har förvaltningen vidtagit åtgärder för att förbättra ungas förutsättningar till inflytande samt påbörjat insatser utifrån enkätens uppmärksammade behov. Bland annat arbetar Fritid ungdom för att införa gårdsråd för att öka ungas

delaktighet ytterligare. Elever på Hulebäcksgymnasiet har mött politiker från Hälso- och sjukvårdsnämnden för att diskutera ungas psykiska hälsa.

Projektet Tillsammans för Agenda 2030 som genomfördes för fjärde året i rad syftar till att öka kunskapen och samverkan kring de globala målen för hållbar utveckling. Elva klasser från tre skolor och tio företag deltog, vilket är en ökning sedan föregående år.

På väg mot fossiloberoende förvaltning

Arbetet för att bli en fossiloberoende kommun till 2030 fortsätter.

Verksamheterna har bland annat arbetat för att minska utsläpp kopplat till fordon, fastigheter och måltidsservice. Matsvinnet har minskat från 15 kg/person/år till 13 kg/person/år. Nya riktlinjer för inköp, hantering och avyttring för fordon och möbler har tagits fram genom en ny metodik under upphandlingsenhetens ledning.

Inför 2022 antog kommunen nio olika klimatlöften inom ramen för Klimat 2030 däribland att ta fram en laddplan, använda cirkulära möbler, minska inköpen av fossilbaserade engångsprodukter och installera solenergi i större utsträckning. Alla nio klimatlöften genomfördes.

Arbetet med cirkulära möbelflöden syftar till att cirkulera redan befintliga möbler i kommunen samt minska nyinköp och utsläpp. Under året har den praktiska hanteringen av flödet arbetats fram vilket innebär renovering, transport, inventering och lagerhållning. Renovering och transport ansvarar Härryda framtids arbetsmarknadsenhet för. Ett digitalt möbelbibliotek är numera tillgängligt för alla anställda i förvaltningen. 740 möbler bokades i biblioteket, snickeriet renoverade 155 möbler och totalt bedöms projektet ha ersatt nyinköp för ca 460 000 kr.

Generellt och konkret miljöarbete

Strukturen för det interna miljöarbetet är integrerat i styrmodellen genom att varje sektor gör årsvisa miljöåtaganden och följer upp dessa i ordinarie uppföljning. Arbetet stöds av en checklista för att underlätta och stärka enheternas miljöarbete och etablera ett långsiktigt miljöarbete i hela förvaltningen.

Sektorn för teknik och förvaltningsstöd är miljödiplomerad och genomgår en årlig miljörevision, vilket säkerställer ett gott miljöarbete och systematiskt förbättringsarbete i alla verksamheter.

Under 2022 har cirka 75 medarbetare genomgått grundläggande miljöutbildning. Syftet med utbildningen är att ge goda kunskaper om bland annat vikten av en stark biologisk mångfald, utsläppens påverkan på miljön och klimatet, energi, cirkulära kretslopp etc,

Arbetet med att börja omvandla kortklippta gräsmattor till blommande högräsytor har genomförts under året. Gräsytor har låtit växa ut i stadsmiljön, skolmiljö och på andra grönytor i kommunen. Fröer har såtts ut för att skapa större diversitet och stärka den biologiska mångfalden. Arbetet med att skapa blommande välganter längs vägar och cykelbanor har pågått under året, med syfte att gynna bin och andra pollinatörer.

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022
Kommunens arbete för att minska miljö- och klimatpåverkan i egna verksamheter är bra, andel % (SCB:s medborgarundersökning)	-	-	54
Information från kommunen om vad enskilda kan göra för att minska sin miljö- klimatpåverkan fungerar bra, andel % (SCB:s medborgarundersökning)	-	-	46
Möjlighet att delta aktivt i arbetet med att utveckla kommunen fungerar bra, andel % (SCB:s medborgarundersökning)	-	-	42
Aktuell hållbarhets kommunranking, kommunplacering	31	145	171
Dagens samhälles Agenda 2030-ranking, kommunplacering	-	6	6
Andel chefer som uppger att de arbetar aktivt/konkret med hållbarhetsfrågor inom sin enhet, % (Kommunens chefsenkät)	-	76	72
Invånare 16-84 år) med bra självskattat hälsotillstånd, andel % (Hälsa på lika villkor)	77	77	74
Invånare (16-84 år) med gott psykiskt välbefinnande, andel % (Hälsa på lika villkor)	92	91	86

Digitalisering

Under året antog kommunstyrelsen en ny policy för digital utveckling som sätter fokus på invånare och skapar en relevant digital service i vardagen. Policyn beskriver kommunens förhållningssätt i arbetet med digitalisering och ersätter den tidigare "digitala agendan". Policyn utgår från tre principer: Invånaren först, Digitalt först, Samverkan först.

För att öka takten i digitaliseringen har en extra satsning genomförts i syfte att ta större kliv i den digitala utvecklingen. Ett antal prioriterade satsningar har tagits fram i förvaltningen för att höja effektiviteten och skapa nytta. Exempel på satsning var att utrusta ett flertal av kommunens mötesrum med teknik för att hantera digitala möten på ett mer ändamålsenligt sätt, eller att modernisera insamling av geografisk information genom inköp av drönare.

Kommunens förmåga att öka takten i automatisering har stärkts i och med ett införande av en modern plattform för integrationer som möjliggör kopplingar mellan system för en enklare och mer sömlös hantering av data och information.

Ca 3500 personer har laddat ner appen "Mitt Härryda" som fortsätter att skapa värde för kommunens invånare. Appen utvecklas kontinuerligt för att erbjuda fler tjänster, bland annat finns nu möjlighet att se dagens matsedel i kommunens skolor. Under hösten har även ny funktionalitet skapats för att skicka ut viktiga meddelanden och information som notiser till appens användare.

För att ytterligare förenkla den digitala servicen har arbete påbörjats med fokus på att ge invånare och företag större möjlighet att se och följa sina ärenden och även kommunicera direkt med handläggare. Genom ett inriktningsbeslut om samlad ärendehantering har förvaltningen tagit riktning mot en ökad självservice och ett mer transparent ärendeflöde.

För att driva en ändamålsenlig digitalisering är det viktigt att kompetensen stärks bland chefer och medarbetare. Under hösten har ca 40 chefer inom förvaltningens

sektorsledningar genomgått utbildning under fem halvdagar med fokus på att leda digital transformation.

Förvaltningens sektorer tar varje år fram en handlingsplan för digitalisering. Årets handlingsplaner har genomsyrats av ett större fokus på invånarnytta och innovation även om det fortfarande finns en övervikt mot intern effektivisering. Av de 53 insatser som drevs av sektorerna var 20 primärt riktade mot externa intressenter så som invånare och företag.

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022
Andel chefer som anser att de vet hur de kan bidra till Härryda kommuns arbete med digitalisering, % (Kommunens chefsenkät)	-	-	72
Andel chefer som uppger att de arbetar aktivt/konkret med digitalisering, % (Kommunens chefsenkät)	-	-	83
Andel invånare som uppger att det är viktigt att kommunicera och få digital service, % (Kommunens enkät om digital service)	-	-	66
Andel invånare som uppger att kommunen lever upp till förväntningarna på digital service, % (Kommunens enkät om digital service)			43

Konkurrensutsättning

Vid etablering av ny kommunal verksamhet inom vård, skola och omsorg ska konkurrensutsättning övervägas. Nämnd och styrelse arbetar kontinuerligt med att pröva möjligheter till alternativ drift av verksamhet. I vissa fall kan det bli en typ av konkurrensutsättning av kommunal verksamhet och i andra fall ett sätt att öka valfriheten och mångfalden.

Från och med 2021 finns en enhet för inom socialtjänst för upphandling och avtal. Enheten har i uppdrag att ansvara för avtalsuppföljning gällande sektorns ramavtal, avtal för entreprenader samt avtal inom valfrihetssystemet. Enheten ska bistå vid inrättandet av LOV samt ha det operativa ansvaret för valfrihetssystemet inom sektorn

En anpassning till LOV av äldreboendeplatser har skett. Ett nytt ersättningssystem som tillämpas från 2022 inom den egna verksamheten.

Arbetsgivarvarumärke

Inom ramen för arbetsgivarvarumärket startade en central arbetsgrupp kopplat till rekrytering och marknadsföring. Arbetsgruppen har under året har kartlagt och omvärldsbevakat hur vi som arbetsgivare attraherar nya kandidater i rekryteringssammanhang. Gruppen har även tagit fram ett årshjul för aktiviteterna som är kopplade till arbetsgivarvarumärket i syfte att stödja kompetensförsörjningsprocessen samt tagit fram ett nytt grafiskt manér som kommer att användas i samband med rekryteringsaktiviteter. Arbetet är ett komplement till den årliga strategiska kompetensförsörjningsplanen som tas fram i varje sektor och sammanställs av personalfunktionen.

Personalfunktionens OSA-team (Teamet för organisatorisk och social arbetsmiljö) har fortsatt arbeta aktivt med förebyggande och hälsofrämjande arbete genom t.ex.

samtal och insatser i grupper samt fortsatt arbetet kring chefshandledning. Chefshandledningen handlar om att stärka cheferna i deras ledarskap genom dialog, coaching och kollegialt lärande. OSA-teamet är regelbundet ute i ledningsgrupper inom förvaltningen för att utveckla gruppernas ledarskap.

Bemanningsenheten har startat upp flera insatser för kompetensförsörjningen. Bland annat "en väg in" för delar av socialtjänstens verksamheter som innebär att de rekryterar samtliga undersköterskor och stödassistenter, både tidsbegränsade och tillsvidare tjänster.

Inriktningar

Övergripande politiska inriktningar redovisas i den av kommunfullmäktige antagna strategiska planen för perioden 2019-2022. Sektorn ska kontinuerligt pröva möjligheten att verksamhet bedrivs av annan utförare än kommunen.

Sektorn ska arbeta med

- fokus på barns, ungas och unga vuxnas psykiska ohälsa
- förebyggande insatser i de miljöer där unga vistas
- att utöka möjligheten för andra att bygga, äga och bedriva verksamhet för att långsiktigt tillse att det finns bostäder av god kvalitet och tillgänglighet för äldres och funktionsnedsattas bedömda behov
- att införa lagen om valfrihet (LOV) inom vård- och omsorgsboende (SÄBO)

Uppföljning

Den regionala handlingsplanen för psykisk hälsa för Västra Götalandsregionen 2018-2022 förlängdes under året och gäller även för år 2023. Handlingsplanen syftar bland annat till att stärka kommuner och regioner i arbetet med att främja psykisk hälsa och samverka för att minska den psykiska ohälsan och har inom ramen för vårdsamverkan omsatts till lokala handlingsplaner. Fokus inom vårdsamverkan har bland annat varit att säkerställa arbetet med samordnad individuell plan (SIP). Varje NOSAM-område (närområdes samverkan) inom regionen har infört en SIP-samordnare med uppdrag att inventera utbildningsbehov gällande SIP och planering av detta. I kommunen har utbildats SIP-utbildare för att kunna utbilda övriga medarbetare internt. En samordnare har tillsatts inom barn och familj för arbetet med säkerhetsteam som arbetar enligt metoden Signs of Safety. Utbildning har genomförts bland annat genom första hjälpen till psykisk hälsa, Kreativt center har haft fortsatta utökade öppettider samt en jobbcoach som arbetat med att stötta till sysselsättning eller studier och det sektorsövergripande arbetet med att utveckla det tvärprofessionella psykiaritteamet har fortsatt.

Samverkansformen skola, socialtjänst, polis och fritid (SSPF) kännetecknas av både förebyggande och riktade insatser till barn och ungdomar (7-20 år). Samarbetet med polisen fungerar bra bland annat genom en modell med orosamtal till familjer där barnen har uppvisat risk för att utveckla ett kriminellt beteende.

En Mini-Maria mottagning öppnade i Mölndal den 5 september, i samarbete med Mölndal, Stenungsund och Kungälv.

Närvaroteamet utökade personalstyrkan och rekryterade nya medarbetare under året. Teamet ska efter kartläggning av barnets och familjens hela situation erbjuda stöd med målsättningen att stärka föräldraskapet och att barn fullföljer sin skolgång.

Under året infördes valfrihetssystem enligt LOV på äldreboende. Äldreboenden i egenregi har under året arbetat med att anpassa verksamheten till ställda krav och ny ersättningsmodell i samband med övergången till LOV. I början av året öppnade äldreboendet Attendo Säteriet i enlighet med Lagen om upphandling (LOU). På grund av brister i verksamheten fick förvaltningen i uppdrag av kommunstyrelsen att avsluta avtalet. Under slutet av året avslutades därmed entreprenadavtalet. Ett förbättringsarbete genomfördes på äldreboendet och kommunen godkände Attendos ansökan om att driva äldreboendet vidare inom ramen för valfrihetssystem enligt LOV.

Utredning av valfrihetssystem inom vuxenutbildning är genomförd och redovisad för nämnd. Utredning av valfrihetssystem inom daglig verksamhet LSS är genomförd och redovisas under 2023.

Personal

Det personalpolitiska programmet (PPP) beskriver de förhållningssätt som ska genomsyra organisationen. PPP är uppbyggt kring tre grundperspektiv; medarbetarskap, ledarskap samt kommunikation och samverkan. Programmet ska vara levande och det är viktigt att alla deltar och engagerar sig i arbetet. Utifrån PPP sker ett löpande utvecklingsarbete inom olika personalpolitiska områden.

Medarbetarskap, kommunikation och samverkan

Personalfunktionen har lagt den största tyngden på arbetet med det personalpolitiska programmet (PPP) som ska medverka till att Härryda kommuns arbetsgivarvarumärke stärks och att en stadig grund läggs för alla medarbetare i organisationen kring vilken typ av arbetsgivare vi vill vara. Programmet beskriver de förhållningssätt som ska genomsyra organisationen. Det är uppbyggt kring tre grundperspektiv; medarbetarskap, ledarskap samt kommunikation och samverkan. Programmet ska vara levande och det är viktigt att alla anställda deltar och engagerar sig i arbetet. Inom ramen för PPP har arbetsmiljö, hälsa och samarbete har varit ett fokusområde under året. Sektorn för socialtjänst hade under 2022 bl.a. en ledarträff med fokus på chefers arbetsmiljö och förutsättningar för ledarskap i samarbete med Personalfunktionen.

Hälsofrämjande arbete

Härryda kommun eftersträvar att få så många medarbetare som möjligt att inse vikten av att leva ett hälsosamt liv. Genom hälsofrämjande arbete är målet att på sikt medverka till ett totalt bättre hälsoläge bland medarbetarna, vilket på sikt ska leda till minskad sjukfrånvaro.

Friskvårdsarbetet bedrivs i huvudsak genom kommunens hälsoinspiratörer som är ombud i sina respektive arbetsgrupper. Kommunen har idag ca 140 hälsoinspiratörer registrerade och dessa har under året erbjudits två

inspirationsträffar. Temat för vårens träff var skogsbad - naturen som friskfaktor och den andra träffen för året hade fokus på träning i praktiken. Kommunen arrangerar aktivitetstävlingen Motionsutmaningen för att uppmuntra till fysisk aktivitet.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron för sektorn för socialtjänst 2022 var 11,0 procent. Det är en ökning motsvarande 0,8 procentenheter jämfört med 2021. Den korta frånvaron, dag 1–14, var 4,7 procent medan den längre frånvaron var 6,1 procent. Kvinnors sjukfrånvaro under 2022 var 11,5 procent och mäns sjukfrånvaro var 7,9 procent. Sjukfrånvaron för medarbetare upp till och med 29 år var 9,8 procent, 30-49 år var frånvaron 10,5 procent och 50 år eller äldre var frånvaron 11,9 procent under 2022.

Indikatorer

Indikator/mått	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022
Hållbart medarbetarengagemang, HME.	79	83	83
Mitt arbete är meningsfullt	4,4	4,2	4,2
Vi har ett bra samarbete i den arbetsgrupp jag tillhör	4	3,9	3,9
Sjukfrånvaro, %	8,3	10,2	11

Gemensam medarbetarenkät för hela förvaltningen genomförs vartannat år. Senaste enkäten genomfördes 2021.

Kvalitet

Kvalitet i nämndens verksamhet

Här redovisas ett urval av nyckeltal från tre nyckeltalssamlingar - Kommunens kvalitet i korthet (KKiK), Relativ produktivitet och effektivitet i kommunen (Effektivitetsindex) och SCB:s medborgarundersökning, samtliga nyckeltal finns på Kolada.se.

Kommunens kvalitet i korthet är ett urval av 43 nyckeltal som Sveriges kommuner bedömer som de mest betydelsefulla för att jämföra kvalitet mellan kommuner. Utifrån kommunstyrelsens och nämndernas ansvarsområden redovisas relevanta KKiK-nyckeltal i respektive nämnds verksamhetsberättelse.

Effektivitetsindexet (Relativ produktivitet och effektivitet i kommunen) kompletterar kvalitetsnyckeltalen genom att också ta hänsyn till kostnader och de strukturella förutsättningarna kommunen har i jämförelse med andra.

Medborgarundersökningen genomförs av Statistiska centralbyrån (SCB) på uppdrag av landets kommuner. Härryda kommun medverkar vartannat år. 1 200 slumpvist utvalda kommuninvånare har fått möjlighet att besvara frågor om hur man uppfattar kommunen och dess verksamheter, oavsett om man har erfarenhet av verksamheten eller ej. Frågorna i undersökningen är nya i sin utformning varför det saknas jämförelser bakåt i tiden.

Kommunens kvalitet i korthet

Härryda kommuns verksamhet inom socialtjänstens område har relativt positiva resultat, av totalt 17 mått finns Härryda kommun bland de 25 procent bästa kommunerna i åtta av nyckeltalen, inom de 25 procent sämsta i ett nyckeltal och i mittenintervallet i åtta nyckeltal.

Individ- och familjeomsorgen har korta väntetider (8 dagar) från ansökan vid nybesök till beslut om försörjningsstöd. Verksamheten bedrivs till en relativt låg kostnad per invånare, kostnaden har dessutom minskat fyra år i rad. Kommunen är bland genomsnittet i landet när det kommer till hur många vuxna som återaktualiseras, det vill säga återkommer för insats inom försörjningsstöd inom ett år efter avslutat försörjningsstöd. Resultatet i brukarundersökning inom individ- och familjeomsorgen placerar Härryda kommun bland de 25 procent sämsta kommunerna när det gäller andelen som upplever att situationen har förbättrats sedan de fick kontakt med socialtjänsten i kommunen. Det råder dock en osäkerhet kring detta nyckeltal, det är endast 125 kommuner som mäter nyckeltalet och det är troligt att kommuner mäter på olika sätt. Svarsfrekvensen på denna fråga är också väldigt låg, vilket kan innebära att resultatet inte speglar vad alla tillfrågade tyckte.

För funktionsstödsverksamheten är både brukarbedömningen och väntetid runt genomsnittet i jämförelse med övriga kommuner. Däremot är kostnaden (kostnad funktionsnedsättning totalt (kr/inv) förhållandevis låg.

Inom äldreomsorgen är det relativt kort väntetid, en hög personalkontinuitet och god kvalitet enligt de brukarbedömningar som gjorts och Härryda kommun erbjuder service inom samtliga kvalitetsdelar (ex. att boende erbjuds daglig utevistelse, att boende har möjlighet att välja alternativ rätt vid huvudmål) som efterfrågas i nyckeltalet - *Kvalitetsaspekter särskilt boende äldreomsorg.*

<i>Kommunens kvalitet i korthet</i>	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022
Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt - förbättrad situation, andel (%)	65	65	63
Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%)	89	84	79
Väntetid i antal dagar från ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd, medelvärde	7	9	8
Kostnad individ- och familjeomsorg, kr/inv	3 952	3 784	
Väntetid i antal dagar från beslut till första erbjudna inflyttningsdatum avseende boende enl. LSS § 9.9, medelvärde	215	122	
Brukarbedömning boende LSS totalt - Brukaren trivs alltid hemma	77	77	82
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, andel (%)	64	77	72
Kostnad funktionsnedsättning totalt (SoL, LSS, SFB), minus ersättning från FK enl SFB, kr/inv	6 498	6 345	

Kommunens kvalitet i korthet	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde	89	35	26
Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde	16	16	14
Kvalitetsaspekter särskilt boende äldreomsorg, andel (%) av maxpoäng	76	76	100
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	86		82
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	91		92
Sjuksköterskor/plats i boende för särskild service för äldre, vardagar, antal			0,04
Kostnad äldreomsorg, kr/inv 80+	246 703	250 692	
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%)	43	32	
Elever på SFI som klarat minst två kurser, av nybörjare två år tidigare, andel (%)	41	40	

Färgerna rött, gult och grönt för att visa hur ett resultat ligger till jämfört med andra kommuner. För varje nyckeltal rangordnas alla kommuner efter sina resultat, och de 25 procent bästa resultaten får grön färg, de 25 procent sämsta kommunerna får röd färg och de 50 procent i mitten får gul färg.

Relativ produktivitet och effektivitet i kommunen

Indexen baseras på nyckeltal för kvalitet och resurs. De har justerats för strukturella förutsättningar och visar relativ effektivitet, dvs kommunens läge i jämförelse med andra. Effektivitetsindex är en sammanvägning av kvalitetsindex och resursindex. Indexvärdet kan vara mellan 0 och 100 där 100 är bäst jämfört med andra.

Kvalitetsindexet för LSS boende och daglig verksamhet utgår från brukarbedömningar om verksamheten är viktig för brukaren och om brukaren får bestämma om saker som är viktiga hemma. För daglig verksamhet är det en liten andel (75 procent av brukarna) som upplever att verksamheten är viktig för dem. Det gör att kvalitetsindexet bedöms vara under genomsnittet bland kommunerna. Kostnaden för LSS boendeverksamhet är under genomsnittet (1 100 000 kr/brukare), medan kostnaden för daglig verksamhet (284 000 kr/brukare) är bland de 25 procent dyraste i jämförelse med övriga kommuner. Det är samtidigt en kostnad som är lägre än förväntat utifrån kommunens strukturella förutsättningar. Det sammanvägda effektivitetsindexet utifrån kvalitetsindex (55) och resursindex (44) är 39, vilket är runt genomsnittet för kommunerna.

I indexet för ekonomiskt bistånd framgår att kommunen har en förhållandevis hög andel vuxna biståndsmottagare som har ett långvarigt ekonomiskt bistånd (43 procent), både i jämförelse med alla kommuner såväl som i jämförelse med de kommuner med lika socioekonomiska förutsättningar. Utifrån detta nyckeltal och andelen ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd, genereras ett kvalitetsindex (46) där Härryda kommun har ett resultat nära genomsnittet.

Kostnaden för ekonomiskt bistånd är lägre än genomsnittet och bland de 25 procent lägsta i riket. Tar man hänsyn till den förväntade kostnaden utifrån socioekonomiska förutsättningar hamnar Härryda kommun bland de 25 procent kommuner med de högsta kostnaderna. Resursindexet är 29, och det totala effektivitetsindexet för ekonomiskt bistånd är 27, vilket är bland de 25 procent sämsta i riket.

Inom äldreomsorgen utgår kvalitetsindexet utifrån brukarbedömningar inom hemtjänst och särskilt boende, andel personal med adekvat utbildning, samt utifrån väntetid till särskilt boende. Resultatet visar en stor förändring i väntetid (antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde), där väntetiden har minskat från 89 dagar 2021 till 35 dagar 2022. Denna förändring har gjort att Härryda har förflyttat sig från att vara en av de sämre kommunerna till att ha en genomsnittlig väntetid i jämförelse med övriga kommuner. I de brukarbedömningar som ingår i kvalitetsindexet får Härryda kommun bättre resultat än genomsnittet. Kvalitetsindexet för äldreomsorgen är 65, vilket är högre än genomsnittet. Kostnaden för äldreomsorgen (8 600 kr/invånare) är lägre än genomsnittet och bland de 25 procent lägsta i riket. Samtidigt är kostnaden högre än vad som förväntas utifrån de strukturella förutsättningarna. Resursindexet för äldreomsorgen är 39. Det totala effektivitetsindexet för äldreomsorg är 50, vilket är bland genomsnittet för Sveriges kommuner.

<i>Relativ produktivitet och effektivitet i kommunen</i>	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022
<i>LSS (boende och daglig verksamhet)</i>			
Effektivitetsindex LSS boende och daglig verksamhet	28	39	
Kvalitetsindex LSS boende och daglig verksamhet	30	55	
Resursindex LSS boende och daglig verksamhet	44	44	
<i>Ekonomiskt bistånd</i>			
Effektivitetsindex ekonomiskt bistånd	13	27	
Kvalitetsindex ekonomiskt bistånd	38	46	
Resursindex ekonomiskt bistånd	14	29	
<i>Äldreomsorg</i>			
Effektivitetsindex äldreomsorg	53	50	
Kvalitetsindex äldreomsorg	69	65	
Resursindex äldreomsorg	35	39	

Färgerna rött, gult och grönt för att visa hur ett resultat ligger till jämfört med andra kommuner. För varje nyckeltal rangordnas alla kommuner efter sina resultat, och de 25 procent bästa resultaten får grön färg, de 25 procent sämsta kommunerna får röd färg och de 50 procent i mitten får gul färg.

Medborgarundersökningen

I medborgarundersökningen framgår att kommunens invånare har en positiv uppfattning om nämndens verksamheter. Extra bra betyg ges till kommunens vuxenutbildning där 90 procent uppger att den fungerar ganska eller mycket bra. Det innebär att vuxenutbildningen i Härryda kommun har det fjärde bästa

resultatet i jämförelse med övriga kommuner i undersökningen. När det gäller socialtjänstens område och hjälp till utsatta personer uppger 66 procent av invånarna att de uppfattar att det fungerar ganska eller mycket bra. Resultatet är det sjätte bästa i jämförelse med övriga kommuner.

<i>SCB:s Medborgarundersökning</i>	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022
Äldreomsorgen fungerar bra i kommunen, andel (%)			63,8
Kommunala vuxenutbildningen fungerar bra i kommunen, andel (%)			90,0
Kommunens verksamhet för personer med funktionsnedsättning fungerar bra i kommunen, andel (%)			69,0
Socialtjänstens stöd och hjälp till utsatta personer fungerar bra i kommunen, andel (%)			65,7

Färgerna rött, gult och grönt för att visa hur ett resultat ligger till jämfört med andra kommuner. För varje nyckeltal rangordnas alla kommuner efter sina resultat, och de 25 procent bästa resultaten får grön färg, de 25 procent sämsta kommunerna får röd färg och de 50 procent i mitten får gul färg.

Den sammanfattande bilden av kvaliteten i nämndens verksamhet är att den står starkt i jämförelse med övriga kommuner, framförallt inom äldreomsorgen. Samtidigt indikerar resultaten för bland annat effektivitetsindex att det finns utvecklingspotential vad gäller såväl kostnader som kvalitet.

Ekonomi

Driftredovisning

Resultaträkning

tkr	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Budget 2022
Taxor och avgifter	29 647	28 094	27 372	28 755
Hyror och arrenden	38 873	35 362	35 686	26 067
Bidrag	82 257	84 210	81 899	50 338
Fsg av verksamhet	229 746	80 303	89 295	2 182
Övriga intäkter	14 065	475	1 245	152
Summa intäkter	394 588	228 444	235 497	107 494
Lönekostnader m.m.	543 547	531 953	517 409	325 089
Köp av huvudverksamhet	365 690	193 012	206 928	394 634
Lokalkostnader	64 349	61 207	62 979	35 664
Avskrivning och internränta	3 331	3 594	4 191	4 347
Övriga kostnader	137 782	145 411	140 361	104 700
Summa kostnader	1 114 699	935 177	931 868	864 434
Nettokostnader	720 111	706 733	696 371	756 940
Nettobudget	756 940	745 248	723 883	
Avvikelse	36 829	38 515	27 512	

Drifftabell

tkr	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse 2022	Bokslut 2021
Sektorsledning	43 209	45 687	2 478	60 300
Vård och omsorg	37 315	36 135	-1 180	198 151
Hälsa och bistånd	334 680	358 922	24 242	171 126
Funktionsstöd	172 728	170 563	-2 165	140 314
Härryda framtid	58 647	65 198	6 551	58 458
Barn och familj	73 532	80 435	6 903	78 384
Nettokostnad	720 111	756 940	36 829	706 733

Socialnämnden redovisar ett överskott om 36,8 mnkr, vilket motsvarar en avvikelse om 4,9 procent av sektorns totala budget. Överskottet förklaras till stora delar av lägre efterfrågan av hemtjänst och äldreboende, men även av statsbidrag som kommunen erhållit och som inte nyttjats fullt ut. Jämfört med föregående år är nu äldreboenden inom verksamhetsområde vård och omsorg inte anslagsbudgeterade utan erhåller dygnersättning från verksamhetsområde hälsa

och bistånd. Detta syns tydligt i resultaträkningen då intäkter i form av försäljning av verksamhet och kostnader för köp av huvudverksamhet har ökat. Övriga intäkter har även ökat jämfört med föregående detta på grund av statsbidragen som kommunen erhållit.

Verksamheter i egenregi inom vård och omsorg samt funktionsstöd redovisar ett underskott som främst kan härledas till personalkostnader. Verksamheterna har arbetat aktivt med samplanering i syfte att förbättra kvaliteten för brukarna samt att optimera personalresurser och minska användandet av timvikarier.

Inom verksamhetsområde hälsa och bistånd har kostnader för placeringar av vuxna med missbruk och/eller samsjuklighet ökat, vilket främst härleds till höga kostnader för Lagen om vård av missbruk i vissa fall (LVM) och boendeplaceringar.

Under året har sektorn vidtagit åtgärder som genererat kostnadsminskningar. Inom verksamhetsområde Härryda framtid har arbetet fortskridit och genererat ett minskat utbetalt försörjningsstöd om 3,2 mnkr jämfört med föregående år. Inom verksamhetsområde barn och familj har placeringskostnaderna minskat med 6,4 mnkr jämfört med föregående år, som ett resultat av de åtgärder verksamheten vidtagit med inriktningen Hemma först.

Investeringsredovisning

Investeringstabell

tkr	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse 2022	Bokslut 2021
Ledning	237	2 450	2 213	150
Vård och omsorg	2 043	1 596	-447	786
Hälsa och bistånd	273	100	-173	41
Funktionsstöd	263	463	200	651
Härryda framtid	35	200	165	0
Barn och familj	141	100	-41	71
Nettoutgift	2 992	4 909	1 917	1 699

Sektorn redovisar ett överskott om totalt 1,9 mnkr. Överskottet återfinns framför allt inom sektorsledning och består främst av att anslaget för datainventarier inte nyttjats fullt ut, detta på grund av framskjutning av införandet av olika system. Underskotten mot budget för investeringar av inventarier förklaras främst av flytt till nya verksamhetslokaler.

Vård och omsorg

Mål

Inriktningar

Äldreomsorgen ska präglas av ett innovativt framåtsyftande tankesätt i en vård och omsorg som bedrivs med mänsklighet och omtanke. Äldre ska ha goda möjligheter till en aktiv vardag och ett aktivt och meningsfullt liv. En god uppföljning är viktig för varje individ.

Uppföljning

Andelen äldre kommer att öka de närmaste åren vilket ställer höga krav på kompetensförsörjning inom äldreomsorgen. För att säkra framtidens äldreomsorg krävs därför en omställning av verksamheten både vad gäller nya arbetsätt och digitala lösningar. En viktig fråga har varit att effektivisera rekryteringsprocessen och ett arbete har inletts kring En väg in för rekrytering av undersköterskor inom vård och omsorg. En väg in innebär ett gemensamt arbetsätt där bemanningenheten samordnar rekryteringen. Under 2022 har verksamheten arbetat med en karriärvägsmodell som är beslutad av socialcheferna i Göteborgsregionen (GR). Härryda kommun blev utvald som pilotkommun i GR med fokus på hemtjänst med målsättningen att skapa tydliga karriärvägar, utbildningsnivåer och differentiering av arbetsuppgifter.

Vård och omsorgs ledningsgrupp samt omsorgshandledare har under året deltagit på en utbildningskurs i att leda kvalitetsarbete i enlighet med Swedish Institute of Quality (SIQ) för att bli bättre på att bedriva förbättringsarbete.

I samverkan med verksamhetsområde hälsa och bistånd infördes enhetsledningsteam där enhetscheferna tillsammans med hälso- och sjukvård arbetar för att öka den medicinska kompetensen. En pilot startades under våren och breddinförande skedde under hösten. Arbetsättet med att leda framgångsrika team har upprättats i enlighet med forskningsbaserad kunskap.

Under hösten var verksamhetsområdet vård och omsorg värd för en seniorfestival på temat Hälsa hela livet. Festivalen besöktes av ett stort antal seniorer som hade möjlighet att ta del av föreläsningar, underhållning och träffa representanter från civilsamhället och kommunala verksamheter. Veckan efter seniorfestivalen hade allmänheten möjlighet att delta på aktiviteter som anordnades på kommunens äldreboenden.

Välståndsnämndens mål och inriktningar för 2022

- Kvaliteten inom äldreomsorgen ska öka

Uppföljning

Verksamhetsområdet vård och omsorg arbetar med en tydlig målsättning som ska leda till en ökad kvalitet inom äldreomsorgen. Ökad kvalitet uppnås genom att

bibehålla och säkra rätt kompetens bland medarbetare, struktur i kvalitetsarbetet, hög delaktighet bland brukare, erbjuda meningsfulla aktiviteter, samt utgå från en kunskapsbaserad socialtjänst med stöd av digitalisering samtidigt som verksamhetsområdet verkar för en budget i balans

Ett nationellt mål finns för att minska antalet timanställda och öka andelen månadsanställda. Verksamhetsområdet har prioriterat detta mål och följt upp det månadsvis. Under året har andelen månadsanställda ökat och andelen timanställda minskat. Vård och omsorg är därmed berättigade att ansöka om nytt prestationsbaserat statsbidrag via Socialstyrelsen.

Vård och omsorg är fortsatt offensiva i att validera utbildad personal till undersköterskor samt öka andelen specialistutbildade undersköterskor. Totalt 51 medarbetare har under året validerat eller studerat på betald arbetstid.

Sex omsorgshandledare påbörjade sitt arbete under våren med målsättningen att öka kvaliteten genom att bland annat handleda personal i verksamheten.

Verksamheten har arbetat med de kvalitetsaspekter som mäts i den nationella mätningen Kommunens kvalitet i korthet (KKiK). Under året uppnådde verksamheten mycket goda resultat både inom hemtjänst och äldreboende. Ett exempel är personalkontinuiteten inom hemtjänsten som mäter antalet personal som en brukare möter under två veckor. Siffran minskade från 16 medarbetare 2021 till 14 medarbetare under 2022.

Ett systematiskt arbets sätt har införts för att underlätta den digitala omställningen. Det har resulterat i såväl breddinförande som tester av nya digitala lösningar. Exempelvis har den nya generationens trygghetsskapande larmteknik införts på samtliga äldreboenden. Andra exempel är digitala medicinskåp och inköpslistor inom hemtjänsten.

Alla äldreboenden har under året infört brukarråd och anhörigråd för att öka delaktigheten och för att få viktiga inspel i frågor som rör verksamheten.

Grunduppdrag

Uppföljning av grunduppdrag

Grunduppdraget inom vård och omsorg utgår från lagstiftning och äldreomsorgens nationella värdegrund med utgångspunkt i att äldre personer ska få leva ett värdigt liv och känna välbefinnande. Under året har värdegrundsträffar med medarbetare återupptagits som ett led i att arbeta i enlighet med den nationella värdegrunden.

Under 2022 har enheterna gemensamt fokuserat på fem områden; brukarmedverkan/nära kontaktmannaskap, struktur i kvalitetsarbete, samverkan, kunskapsbaserad socialtjänst samt god hushållning av resurser. Kontaktmannaskapet har ersatts med fast omsorgskontakt i enlighet med ny lagstiftning.

En viktig prioritering för att uppnå en ökad kvalitet är att säkerställa en hög andel utbildad personal. Strategin är att fortsätta överanställa personal för att möjliggöra att utbildade medarbetare finns tillgängliga vid all typ av frånvaro. Genom att

överanställa minskar behovet av timanställd personal med låg eller ingen utbildning.

I brukarundersökningen Vad tycker de äldre om äldreomsorgen? ligger kommunens resultat bland de 25 procent bästa i landet sett till helhetsbedömningen inom både hemtjänst och äldreboende. Inför brukarundersökningen marknadsfördes den kommande undersökningen via affischer, flyers och annons i den lokala tidningen med målsättningen att svarsfrekvensen skulle öka. Varje enhet har tillsammans med medarbetare valt ut tre resultat som de är nöjda med samt två till tre resultat som de vill förbättra under året, vilket har kommunicerats till brukare.

Flertalet beslut om dagverksamhet har verkställts under året och verksamheten har sett över möjligheten att öka volymerna inför 2023. Dagverksamheten hade ett begränsat antal besök i början av året med anledning av pandemin och förändrade prioriteringar i verksamheten till följd av utmaningar i bemanning.

Under 2022 har verksamheten varit flexibel med att anpassa antal platser efter behov och har både stängt och öppnat platser under året, vilket har inneburit merarbete och omställningskostnader. Pandemin har fortsatt att påverka verksamheten under året, framförallt på grund av hög sjukfrånvaro bland medarbetare.

Ett arbete har pågått under året för att anpassa verksamheten till ställda krav och ersättningsmodell i enlighet med LOV.

Informationstal

	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2022
Antal permanenta platser särskilt boende (mätdatum 31/12)	261	269	269	244	246
Antal korttidsplatser särskilt boende, egen regi (mätdatum 31/12)	27	27	27	27	27
Antal besök dagverksamhet (totalt under året)	3 853	865	339	1 583	3 750

Kvalitetsindikatorer

	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022
Personalkontinuitet inom hemtjänsten (antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar).	16	15	16	14
Brukares upplevelse av bemötande inom hemtjänst	97	98		97
Brukares upplevelse av trygghet inom hemtjänst	86	88		87
Brukares upplevelse av inflytande och delaktighet inom hemtjänst	89	93		87
Brukares upplevelse av bemötande inom särskilt boende	93	96		94
Brukares upplevelse av trygghet inom särskilt boende	85	90		93
Brukares upplevelse av inflytande och delaktighet inom särskilt boende	87	86		84

Ekonomi

	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse 2022	Bokslut 2021
Intäkt	252 692	17 519	235 173	108 758
Kostnad	290 007	53 654	-236 353	306 909
Netto	37 315	36 135	-1 180	198 151

Vård och omsorg redovisar ett underskott om 1,2 mnkr. Vård och omsorgs ledning redovisar ett underskott om 2,5 mnkr främst på grund av tomplatser på äldreboenden i egen regi samt IT-kostnader. Underskott kopplat till tomplatser medför att fasta kostnader för lokaler om 3,3 mnkr inte täcks. Motsvarande överskott återfinns hos verksamhetsområde hälsa och bistånd.

Jämfört med föregående år är äldreboenden i egen regi inte anslagsbudgeterade utan erhåller dygnsersättning från hälsa och bistånd, vilket förklarar varför både intäkter och kostnader är högre än budgeterat. Äldreboenden i egen regi visar ett underskott om 0,3 mnkr. Underskottet kan främst härledas till omställningskostnader i samband med ny ersättningsmodell samt ökade kostnader kopplade till pandemin under årets start. Verksamheten har varit flexibel med att anpassa antal platser efter behov och har både stängt och öppnat platser under året. Detta har inneburit ett mer aktivt arbete med bemanning, där verksamheten arbetat med bemanningsekonomi och en mer effektiv schemaplanering.

Dagverksamhet redovisar ett överskott om 2,1 mnkr vilket framförallt beror på färre antal besök vilket genererat lägre personalkostnader samt kostnader för resor till och från verksamheten.

Hemtjänsten visar ett underskott om 0,5 mnkr till följd av minskat behov i kommunens östra delar där organisationen inte anpassats fullt ut. Sommarmanaderna blev dyrare än förväntat vilket beror på svårigheter att bemanna samt anpassa efter efterfrågan.

Verksamheten har erhållit ett prestationsbaserat statsbidrag för minskning av timanställningar inom äldreomsorgen för arbete som utfördes åren 2020-2021, vilket täcker delar av underskottet inom verksamhetsområdet.

Hälsa och bistånd

Mål

Inriktningar

Det ska finnas goda möjligheter till aktiviteter och rehabilitering, det gäller också träffpunkter för personer som bor i ordinärt boende. Det ska finnas en god samverkan med hälso- och sjukvården och en sammanhållen vårdkedja när det gäller rehabilitering och medicinering efter en sjukhusvistelse.

Uppföljning

Hälsofrämjande enheten har efter påverkan av pandemin återupptagit sin ordinarie och delvis förändrade verksamhet i full styrka. Anhörigkonsulenter har haft en viktig roll som stöd till anhängvårdare för demenssjuka och till dem som vårdar eller är anhöriga till personer vars insatser påverkats under pandemin. Hälsofrämjande enheten har under året arbetat med träffpunkter riktade till äldre i ordinärt boende på flera platser i kommunen.

För att ytterligare förbättra samverkan och skapa en sammanhållen vårdkedja har en inskrivningskoordinator inrättats på sjuksköterskeheten under 2022. Arbetssättet kvalitetssäkrar inskrivningen inom kommunal hälso- och sjukvård samt avlastar patientansvarig sjuksköterskas administrativa arbetsuppgifter.

I samverkan med Västra Götalandsregionen är mobil röntgen implementerad på samtliga av kommunens äldreboenden. För den enskilde brukaren ökar kvaliteten när exempelvis ett benbrott kan uteslutas och adekvat vård som smärtlindring kan sättas in på boendet utan besök och väntetider på akutmottagning. Detta innebär en minskad belastning på regionens akutsjukvård vilket är ett huvudsyfte med mobil röntgen för regionen.

Palliativa resursteam i samverkan med regionen är uppstartat sedan oktober 2022.

Inom ramen för vårdsamverkan har beslut fattats om Assertive Community Treatment (ACT) verksamhet som inkluderar Härryda kommun. ACT innebär att ett samlat team av olika professioner möter en person med omfattande besvär kopplade till samsjuklighet.

Mini-Maria mottagning startade under året. Verksamheten har varit delaktig i planeringen av en Mini-Maria mottagning i samarbete med Mölndal, Stenungssund och Kungälv. Mottagningen finns i Mölndal och öppnade den 5 september.

Välfrärdsnämndens mål och inriktningar för 2022

- Kvaliteten inom äldreomsorgen ska öka

Uppföljning

Kvaliteten inom äldreomsorgen har ökat bland annat genom förstärkning av den kommunala hälso- och sjukvården som skett med stöd av statsbidrag. Genom statsbidrag riktade mot omställningen mot Nära vård följer Härryda kommun med i omställningsarbetet. Det har till exempel möjliggjorts för demenssköterska att arbeta brett mot målgruppen med kognitiv svikt och anhöriga.

I samverkan med verksamhetsområde vård och omsorg införs enhetsledningsteam för att öka den medicinska kompetensen. En pilot startades under våren 2022 och breddinförande skedde under hösten. En utsedd sjuksköterska eller rehabpersonal ingår i enhetens ledningsgrupp med särskilt fokus på patientsäkerhetsfrågor. Målet är att en förtroendefull dialog ska finnas mellan legitimerad personal och enhetsledning.

Rehabenheten och sjuksköterskeenheten har satsat på utbildningsinsatser. Inom ramen för satsningen Händerna på ryggen har totalt cirka 350 medarbetare, varav 200 under 2022, deltagit i en utbildningsinsats omfattande tolv timmar. Satsningen består av tre delar; utbildning och kompetensutveckling för rehabpersonal, ökad rehabnärvaro på enheter samt kompetensutveckling för undersköterskor. Rehabenheten fortsätter arbetet med en utbildningsgrupp med fokus på att bibehålla och sprida kunskap om Händerna på ryggen och andra proaktiva arbetsätt som stärker kvaliteten inom äldreomsorgen.

Trädgårdsterapeut har etablerat sig i kommunens verksamheter och uppdraget är att systematisera gröna aktiviteter inom ramen för hälsofrämjande enhetens uppdrag.

Andel brukare som avlider med mänsklig närvaro har tyvärr minskat under 2022. Vid en översiktlig analys kan konstateras att flera personer avlidit snabbt efter utskrivning från sjukhus och åtgärder som till exempel vak har inte hunnit sättas in. Ytterligare analys utifrån ett individperspektiv kommer att ske för att identifiera orsaker, eventuella samband, möjliga påverkansfaktorer samt undersöka hur verksamheten kan förbättras.

Grunduppdrag

Uppföljning av grunduppdrag

Tillgången till platser på äldreboenden var 2022 bättre än tidigare varför inflyttning efter beslut kunnat ske snabbare. Handläggarenheten har förbättrat uppföljningen av beviljade hemtjänstinsatser vilket har inneburit en bättre anpassning av insatser vid minskat vårdbehov. Resultatet har blivit att antalet hemtjänsttimmar har minskat något från 2021 till 2022 trots att antalet personer med hemtjänst har ökat. Mellan åren 2019 och 2020 skedde ingen ökning av antalet personer då äldre avvaktade med ansökan på grund av pandemin. Över tid

blir det inte möjligt att vänta med insatser varför ökning skett under 2021 och 2022.

Vuxenenheten har efter genomlysning arbetat med en handlingsplan i syfte att säkerställa grunduppdraget. Enheten handlägger numera även ärenden inom socialpsykiatri varför antalet ökat markant från och med 2021. För 2022 redovisas en minskning av antalet ärenden. Antal vuxna som varit placerade för behandling enligt Socialtjänstlagen eller lagen om vård av missbrukare (LVM) har minskat under året. Andelen tvångsvårdade är en tredjedel av dessa men innebär höga kostnader. Från och med 2022 mäts andel ärenden med aktuell genomförandeplan på vuxenenheten.

Efter en ökning av antalet personer inskrivna i den kommunala hälso- och sjukvården under 2021 kan en viss minskning konstateras. Utskrivning från sjukhus sker fortsatt allt tidigare och vårdbehoven vid utskrivning är stora. Det resulterar i ett större insatsbehov av kommunal hälso- och sjukvård och att antalet personer med hemtjänst ökar.

Antalet personer med LSS-insats har ökat något efter tidigare minskning. Det handlar om små siffror i antal med kan röra sig om stora behov. Från och med 2023 sker förändringar i LSS rörande rätten till personlig assistans som kan medföra nya ansökningar.

Under året infördes valfrihetsystem enligt Lagen om valfrihet (LOV) på äldreboende. Beställarenhetens arbete har under året präglats av öppnandet av äldreboendet Attendo Säteriet i enlighet med Lagen om upphandling (LOU). Förvaltningen fick i uppdrag av kommunstyrelsen att avsluta avtalet på grund av brister i verksamheten. Under slutet av året avslutades därmed entreprenadavtalet. Ett förbättringsarbete genomfördes på äldreboendet och kommunen godkände Attendos ansökan om att driva äldreboendet vidare inom ramen för valfrihetssystem enligt LOV.

Informationstal

	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2022
Inskrivna i kommunal HSV (genomsnitt år)	921	934	959	950	960
Antal personer med beslut om LSS-insats/månad (mätmånad oktober)	305	290	280	282	300
Antal timmar hemtjänst (mätmånad oktober)	13 842	12 900	12 205	12 155	13 400
Antal personer med hemtjänst (mätmånad oktober)	718	719	741	776	740
Antal vuxna placerade enligt SoL och LVM	26	20	21	18	30
Antal vuxna som har kontakt med vuxenenheten			420	356	375

Kvalitetsindikatorer

	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022
Andel brukare som avlider med mänsklig närvaro, (%)	96	92,8	94,1	87,9
Handläggningstid Sol äldreomsorg (dagar)				10
Andel upprättade genomförandeplaner, vuxenenheten (%)				55

Ekonomi

	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse 2022	Bokslut 2021
Intäkt	40 796	27 956	12 840	26 874
Kostnad	375 476	386 878	11 402	198 000
Netto	334 680	358 922	24 242	171 126

Hälsa och bistånd redovisar totalt ett överskott om 24,2 mnkr, varav handläggarenheten 19,9 mnkr. Handläggarenhetens överskott förklaras av lägre efterfrågan inom både hemtjänst och äldreboende än budgeterat, motsvarande 17,4 mnkr.

Framskjuten öppning av äldreboendet Attendo Säteriet till slutet av januari samt endast betalning per fylld plats de tre första månaderna genererar överskott. Entreprenadavtalet med Attendo avslutades även under hösten och boendet drivs nu vidare inom ramen för lagen om valfrihet (LOV). Detta har genererat lägre kostnader jämfört med budget om 11,9 mnkr. Entreprenadavtalen inom boende LSS redovisar ett underskott om 2,0 mnkr, vilket främst beror på ett tilläggsavtal på grund av förändrat stödbehov.

Sjuksköterskeenheten, rehabenheten samt hälsofrämjande enheten redovisar tillsammans ett överskott om 2,4 mnkr. Sjuksköterskeenheten har erhållit ett prestationsbaserat statsbidrag för utökad bemanning för arbete som utfördes åren 2020-2021, vilket inte har kunnat nyttjas fullt ut.

Vuxenenheten redovisar ett underskott om 8,9 mnkr. Underskottet består främst av placeringar av vuxna med missbruk och/eller samsjuklighet. Underskottet kan främst härledas till höga kostnader för LVM och boendeplaceringar. En genomlysning av vuxenenheten är genomförd av extern konsult och har kostat 0,6 mnkr. Genomlysningen har genererat åtgärder såsom förtydligad arbetsfördelning inom enheten och lokalanpassning utifrån arbetsmiljö vilket medför ökad trygghet för klienter. Åtgärderna bedöms på sikt generera lägre placeringskostnader där fler klienter kan placeras i egenregi.

Funktionsstöd

Grunduppdrag

Uppföljning av grunduppdrag

Under det första kvartalet 2022 har fortsatta anpassningar inom verksamhetsområdet genomförts med anledning av pandemin. Personalbortfall i början av året innebar utmaningar, men enheternas arbete fortskred utan nedstängningar. Vissa aktiviteter begränsades i syfte att kunna hålla rekommenderat avstånd. Enligt de uppföljningar som genomfördes under begränsningen är bedömningen att de anpassade insatserna tillgodosett behov på ett under rådande omständigheter tillfredsställande sätt.

Digitaliseringsarbetet fortsatte genom införande av Boet på fem servicebostäder. Boet är ett digitalt verktyg som syftar till ökad delaktighet och självständighet för de boende. I slutet av året utvärderades projektet utifrån personal- och brukarperspektiv. Utvärderingen visade att behovet och intresset för att utveckla verksamheten med hjälp av teknik är tydligt men att systemet i nuvarande form inte tillgodoser behovet. Behovsinventering och planering för trygghetsskapande teknik har inletts och i slutet av året har implementering av Sensio trygghetslarm påbörjats i två gruppboendestäder. Under andra halvåret fick även bostäderna inom funktionsstöd tillgång till trådlöst nätverk vilket är en förutsättning för fortsatt verksamhetsutveckling med digitala lösningar. Digitaliseringsombudet har under året fortsatt arbetet med att stödja medarbetare och chefer vid implementeringen av ny teknik och förändrade arbetssätt. Kompetensförsörjningsplan för området och individuella kompetensplaner för medarbetare är upprättade. Fortbildning inom bland annat Alternativ och kompletterande kommunikation (AKK), psykisk ohälsa, självskadebeteende och motiverande samtal har genomförts under året.

Arbetet med strategisk bemanning och kompetensförsörjning har fortgått under året. Verksamhetsområdet har arbetat med att öka bemanningen och samplanera resurser över flera enheter med målet att öka personalkontinuitet och kompetens samt tillgodose medarbetarnas rätt till heltid. För att mäta hur arbetet fortlöper har en indikator tagits fram för att följa andelen arbetstid som utförs av tillsvidare eller månadsanställd personal. För 2022 var indikatorn 80 procent.

Informationstal

	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2022
Antal personer med beslut om bostad med särskild service enligt LSS	111	114	111	104	154
Antal personer med daglig verksamhet	121	131	129	134	138
Antal personer med boendestöd	91	92	79	113	100

Kvalitetsindikatorer

	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022
Upplevd kvalitet inom områdena självbestämmande, trygghet, bemötande och trivsel, gruppboende LSS, andel %	84	70	74	72
Upplevd kvalitet inom områdena självbestämmande, trygghet, bemötande och trivsel, serviceboende LSS, andel %	78	79	80	83
Upplevd kvalitet inom områdena självbestämmande, trygghet, bemötande och trivsel, daglig verksamhet LSS, andel %	78	73	78	82
Upplevd kvalitet inom områdena självbestämmande, trygghet, bemötande och trivsel, boendestöd SoL, andel %	87	90	84	91

Ekonomi

	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse 2022	Bokslut 2021
Intäkt	33 613	21 786	11 827	27 513
Kostnad	206 341	192 349	-13 992	167 827
Netto	172 728	170 563	-2 165	140 314

Funktionsstöd redovisar ett underskott om 2,2 mnkr. Ledning redovisar ett överskott om 4,8 mnkr, vilket främst beror på färre köpta platser. Kostnaderna ökade dock under slutet av året och kommer öka ytterligare under 2023 på grund av helårseffekt av nytt beslut.

Boende i egen regi redovisar ett underskott om 5,1 mnkr, vilket främst kan förklaras av omställningskostnader för befintlig serviceboende och nystartat boende. Ledsagar- och avlösarservice redovisar ett överskott om sammanlagt 1,4 mnkr på grund av minskning av antal beslut. Daglig verksamhet redovisar ett underskott om 1,9 mnkr, vilket framför allt beror på högre personalkostnader än budgeterat. Boendestöd visar ett överskott om 1,2 mnkr där resultatet kan förklaras av en anpassad bemanning till följd av lägre efterfrågan med anledning av pandemin. Personlig assistans redovisar ett underskott om 2,5 mnkr vilket till stor del beror på högre personalkostnader än vad som ryms inom erhållen timersättning.

Härryda framtid

Mål

Inriktningar

Verksamheten ska arbeta för att Härryda kommun ska ha lägst andel arbetslösa och lägst andel hushåll beroende av försörjningsstöd i Sverige i enlighet med ambitionen med Härryda framtid.

Verksamheten ska erbjuda den bästa utbildningen i Sverige och alla elever ska, utifrån sina förutsättningar, utmanas för att utvecklas. Detta ska bidra till det prioriterade uppdraget om en låg arbetslöshet och ett lågt försörjningsstöd i kommunen, i enlighet med arbetet inom Härryda framtid. Arbetet med skolutveckling ska drivas i samverkan mellan politik, förvaltning och personalföreträdare. Verksamheten ska också verka för att delar av utbildningen kan bedrivas i annan regi

Uppföljning

Under året har utbetalt försörjningsstöd sjunkit till 19,3 mnkr vilket är 3,2 mnkr lägre än föregående år. Det är verksamhetsområdets gemensamma arbete som lett till detta resultat. Fler personer har kommit i arbete och studier. Samarbetet mellan de olika enheterna inom Härryda framtid har resulterat i rätt insatser och kortare ledtider för klienterna. Under året har diverse projekt slutförts och andra startats upp för att bidra till Härryda framtidens mål att öka graden av självförsörjning i kommunen. Ett exempel på projekt med gott resultat är Språkprojektet där fokus varit på ej läroplansledd undervisning vilket varit en framgång för deltagarna som förts närmare jobb/till jobb.

Sista månaderna av 2022 visade tecken på en annalkande lågkonjunktur, vilket gör Härryda framtidens arbete med att hjälpa människor till arbete eller studier i framtiden än viktigare.

Välfärdsnämndens mål och inriktningar för 2022

- Kostnader för ekonomiskt bistånd ska minska

Uppföljning

Hela verksamhetsområdet Härryda framtid arbetar för att minska försörjningsstödet samt minska arbetslösheten i kommunen vilket är de mål som är satta för verksamheten. Utbetalt försörjningsstöd har minskat med 3,2 mnkr jämfört föregående år.

Arbetsmarknadsenheten (AME) arbetar med kommunala beredskapsjobb, ofta med bidrag från arbetsförmedlingen, där klienter anställs vid AME för att lånas ut till kommunala verksamheter. En klient som söker ekonomiskt bistånd får direkt ingång i ett program med arbetsstödande aktiviteter på AME vilket också bidragit till minskat utbetalt försörjningsstöd. Enheten för nyanlända (ENY) samverkar tätt

med AME för att personer i etableringen skall kunna ingå i arbetsmarknadsinsatser för att komma närmare arbetsmarknaden fortare.

Under 2022 startade vuxenutbildningen och AME projektet Helhetslyftet. Helhetslyftet syftar till att tredjelandsmedborgare snabbare skall etablera sig på arbetsmarknaden. Yrkeshögskolan (YH) har under året startat en ny utbildning för specialistundersköterskor, en efterfrågad kompetens på arbetsmarknaden.

Massflyktsdirektivet aktiverades under våren vilket innebar ett stort merarbete för ENY då kommunen under 2022 tog emot 71 massflyktingar och beredde bostäder till dem.

Grunduppdrag

Uppföljning av grunduppdrag

När de allmänna restriktionerna för pandemin togs bort återgick verksamheterna till aktiviteter på plats för deltagarna inom arbetsmarknadsenheten (AME) och vuxenutbildningen. Denna återgång var positiv för framför allt AME:s deltagare där gruppverksamheter är viktiga för deltagarnas progression mot arbete/studier. En positiv konsekvens av pandemin är att vuxenutbildningen har utvecklat sin förmåga att erbjuda eleverna kurser via fjärr/distanslösningar.

Yrkeshögskolan startade under året en ny utbildning för specialistundersköterskor inom äldreomsorgen.

Flyktingmottagandet i kommunen hamnade i centrum i och med att massflyktsdirektivet aktiverades av EU. Under 2022 tog Härryda kommun emot 71 massflyktingar och ordnade boende till dem. Ordinarie flyktingmottagande uppgick till 45 individer varav 50 procent var kvotflyktingar.

Ett av AME:s uppdrag är att arbeta med nyanlända som befinner sig i etableringsprogrammet. Uppdraget fokuserar på gruppverksamhet för den målgruppen, exempelvis projektet Premiär i kommunen (PIK) som har avslutats under året. Ett annat exempel är Språkprojektet, som syftade till att öka kunskaperna i svenska hos individer med utomeuropeiskt ursprung, vilket avslutades med bra resultat. Lärdomarna från dessa två projekt har sammanförts i Helhetslyftet som nu startats upp och riktar sig mot tredjelandsmedborgare som står utanför arbetsmarknaden. Helhetslyftet finansieras till 90 procent av Europeiska socialfonden. Under årets sista månader har AME förarbetat så att Samordningsförbundet Insjörikets nya verksamhetsplan kan efterlevas. Det innebär att i början på 2023 startar AME en prehabiliterande verksamhet, ACTivera. ACTivera riktar sig mot människor som befinner sig långt från arbetsmarknaden. Verksamheten är finansierad av samordningsförbundet.

Utbetalt försörjningsstöd har sjunkit och arbetslösheten i kommunen har minskat från 3,7 procent till 3,5 procent. Då de flesta deltagare som är inskrivna vid AME står längre från arbetsmarknaden är det ett gott resultat att arbetslösheten bland utrikesfödda minskade i kommunen med 11 procent.

Informationstal

	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2022
Antal hushåll som beviljats försörjningsstöd minst en månad någon gång under året	412	395	385	335	395
Antal hushåll med ett boendebeslut, enheten för nyanlända	146	96	87	99	95
Antal personer som erhållit stöd via AME och under året avslutats	37	48	171	155	120
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet deltagare som börjat arbeta i en kommunalarbetsmarknadsanställning, antal			28	22	25

Kvalitetsindikatorer

	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022
Invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen	2,2	1,9	1,9	
Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%)	44	47	43	
Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%)	85	89	84	79
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%)	48	43	40	37
Andel elever med godkända betyg, gymnasial, andel (%)	79	78	93	80
Andel avbrott, gymnasial, andel (%)	18	17	10	23
Andel elever med godkända betyg, grundläggande, andel (%)	67	70	89	89
Andel avbrott, grundläggande, andel (%)	14	16	11	10
Andel avbrott, SFI, andel (%)	15	17	26	18
YH, nöjd kundindex. Andel nöjda med utbildningen	90	92	87	

Ekonomi

	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse 2022	Bokslut 2021
Intäkt	40 020	23 474	16 546	37 989
Kostnad	98 667	88 672	-9 995	96 447
Netto	58 647	65 198	6 551	58 458

Härryda framtid redovisar ett överskott om totalt 6,6 mnkr. Satsningar på arbetsmarknadsanställningar innebär ett underskott om 1,8 mnkr inom arbetsmarknadsenheten. Satsningarna har samtidigt genererat lägre utbetalning av försörjningsstöd och försörjningsstödenheten redovisar därför ett överskott om 4,2 mnkr. Arbetet enligt modellen Härryda framtid har fortskridit under året och

jämfört med föregående år har utbetalt försörjningsstöd minskat med 3,2 mnkr .

Asyl- och flyktingmottagandet redovisar ett överskott om 2,6 mnkr, främst på grund av bidraget från migrationsverket enligt massflyktsdirektivet överstiger kommunens kostnader.

Vuxenutbildningen redovisar ett överskott om 3,9 mnkr vilket främst beror på kostnadseffektiva utbildningar, högre intäkter för SFI och att medlen för rätt till komvux inte nyttjats fullt ut. Yrkeshögskolan redovisar däremot ett underskott om 1,7 mnkr på grund av låg utbildningsvolym, vilket innebär att verksamheten erhåller lägre intäkter myndigheten för yrkeshögskolan.

Barn och familj

Mål

Inriktningar

Verksamheten ska ha fokus på barns, ungas och unga vuxnas psykiska ohälsa samt utveckla förebyggande insatser i de miljöer där unga vistas.

Uppföljning

För att säkerställa att barn och unga får adekvat stöd och behandling är bra samarbete med barn- och ungdomspsykiatri (BUP) avgörande och för detta finns det goda exempel. När behov av heldygnsvård uppstår i kombination med psykisk ohälsa samverkar verksamheten med BUP kring delat ansvar, uppföljning och kostnad. Användningen av samordnad individuell plan är vägledande i arbetet med barn och unga som är i behov av hjälp från olika huvudmän.

Samarbetet med sektorn för utbildning, kultur och fritid är centralt för verksamhetsområdet med det gemensamma åtagandet Fullföljda studier. Närvaroteamet är en viktig länk mellan skola och socialtjänst och skolnärvaron är högt prioriterad i kommunen. Närvaroteamet utökade personalstyrkan och rekryterade nya medarbetare under året.

Med stöd av medel från Länsstyrelsen har verksamheten inom ramen för familjecentralernas arbete påbörjat ett projekt med nyanlända mammor och deras barn. Syftet är att de ska närma sig arbetsmarknaden och vara trygga med att lämna sina barn på förskola.

Verksamheten har utbildat två medarbetare i föräldraskapsprogrammet Alla barn i Centrum och genomfört tre föräldragrupper under året. Efterfrågan på gruppverksamhet har varit stor och föräldrar har även erbjudits stöd i grupper med programmet Circle of Security.

En SSPF-samordnare har under hösten samordnat och utvecklat arbetet med unga i riskzon för kriminellt beteende och/eller missbruk. Socialtjänsten har under året arbetat på plats hos polisen en dag i veckan.

Kommunens fältsekreterare har under året hållit i kurserna Kärlek börjar aldrig med bråk samt Youth aware för mental health för elever i årskurs sju och åtta. Fältsekreterarna har etablerade relationer med ungdomar i riskzon att utveckla kriminellt beteende och/eller missbruk. Vidare förebygger fältsekreterarna utanförskap genom att stötta ungdomar i deras väg till ett ungdomsjobb. Under året har fältsekreterarna genomfört ungdomstjänstsamtal. Verksamhetsområdet brottas med svårigheter att erbjuda lämpliga insatser för målgruppen och kommer fortsättningsvis omvärldsbevaka passande metoder.

Verksamheten har varit aktiv i planeringen av en Mini-Maria mottagning i samarbete med Mölndal, Stenungssund och Kungälv. Mottagningen finns i Mölndal och öppnade den 5 september.

Inför året organiserades verksamhetsområdet i nya enheter för att förbättra tillgängligheten och på sikt förstärka det förebyggande arbetet. Verksamheten har erbjudit familjer föräldraskapsrådgivning i högre grad än tidigare och utan föregående biståndsprövning. Till följd av omorganisationen finns exempel på gott tvärprofessionellt samarbete mellan förebyggande, myndighetsutövande och behandlande funktioner vilket har gagnat kommunens barn och familjer.

Grunduppdrag

Uppföljning av grunduppdrag

Under flera år följer Härryda kommun den nationella trenden gällande ökning av orosanmälningar. De vanligaste orsakerna är våld inom familjen, fysiska och andra övergrepp mot barnet, omsorgsbrist och alkoholmissbruk i familjen. En annan del av anmälningarna avser brottslighet eller beteendeproblem hos barn och unga samt psykisk ohälsa hos vårdnadshavare eller barnet självt. Anmälningarna inkommer främst från polis, sjukvård och skola. Öppna insatser utförs i de flesta ärenden i egen regi och ligger i nivå med föregående år.

För att uppfylla grunduppdraget för verksamhetsområdet finns en tydlig riktning som under flera år varit vägledande för målsättningen att barn och unga ska växa upp under trygga och goda förhållanden. Arbetet med inriktningen Hemma först har inneburit att barn och deras familjer får stöd i sin hemmiljö så långt det är möjligt. Vid behov placeras barnen i första hand i sitt nätverk och i andra hand i familjehem. Hem för vård och boende (HVB) används restriktivt och under kortare perioder. Främst avser det barn och unga med stora psykosociala problem, där nätverket antingen är obefintligt eller saknar förmåga att vara stöd för barnet. Vård inom Statens institutionsstyrelse (SiS) ges främst till unga med beslut om lag om vård av unga (LVU), vanligtvis med missbruk och/eller kriminalitet.

När behov av skyddsplacering uppstår inleds vården i kommunens egna jourfamiljer, familjens nätverk eller på HVB. Så snart som möjligt ska vården övergå till familjehemsvård eller nätverksplacering om fortsatt behov av placering finns. Utökad stöd ges till familjehemmen för att minska risken för omplacering. Antal dygn i familjehemsvård har ökat något. Även antal dygn på HVB jämfört med föregående år har ökat med cirka 20 procent eftersom några ungdomar varit i behov av placering på SiS.

En utmaning i kvalitetsarbetet har varit att hålla den lagstadgade utredningstiden på 120 dagar på grund av hög personalomsättning och svårigheter att rekrytera, både vad gäller utredande socialsekreterare samt förste socialsekreterare.

Med anledning av svårighet att få tillräckligt många unga att svara på den nationella brukarundersökningen valde verksamhetsområdet att genomföra djupintervjuer med några slumpvis utvalda familjehemsplacerade barn. När det gäller den nationella brukarundersökningen riktad till föräldrar valde sju personer att svara på utskickad enkät. 86 procent av dessa var mycket nöjda med stödet de har fått från socialtjänsten.

Beslut av ny socialtjänstlag är fördröjt och planeras träda i kraft 2024.

Informationstal

	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2022
Aktualiseringar avseende barn och unga (0-20 år) inom socialtjänst, antal	1 167	1 477	1 366	1 650	1 350
Antal barn och unga 0-20 år som varit föremål för individuellt biståndsbedömda öppna insatser	112	136	132	132	145
Antal barn och unga placerade utanför det egna hemmet (0-20 år)	102	88	81	56	80

Kvalitetsindikatorer

	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	
Utredningstid i antal dagar från påbörjad utredning till avslutad utredning inom barn och ungdom (0-20 år), medelvärde		107	109	127	126
Antal ej verkställda biståndsbeslut inom tre månader avseende SoL och LSS		9	9	15	14
Brukarbedömning barn- och ungdomsvård IFO - helhetssyn, andel (%)			86		
Brukarbedömning barn- och ungdomsvård IFO vårdnadshavare - helhetssyn, andel (%)		50	69,4	100	86

Ekonomi

	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse 2022	Bokslut 2021
Intäkt	11 257	1 013	10 244	8 844
Kostnad	84 789	81 448	-3 341	87 228
Netto	73 532	80 435	6 903	78 384

Barn och familj redovisar ett överskott om 6,9 mnkr. Överskottet beror på lägre kostnader för placeringar än budgeterat och är en effekt av arbetet med inriktningen Hemma först. Verksamheten har lyckats rekrytera familjehem i egen regi och utvecklat arbetssätt för barn som placeras i sitt eget nätverk. Jämfört med föregående år har kostnaderna för placeringar av barn och unga minskat med 6,4 mnkr. Statsbidrag från Socialstyrelsen och Migrationsverket har ökat med 3,0 mnkr jämfört med föregående år och utgör en del av överskottet. Under hösten öppnade en Mini-Maria mottagning senare än beräknat vilket också bidrar till överskottet.

Förstärkning av personal och anlåtande av konsulter till följd av rekryteringsvårigheter av framför allt erfaren personal har lett till högre kostnader än budgeterat. Även pandemins effekter samt sjukskrivningar har bidragit till högre kostnader. Verksamhetsområdet arbetar enligt en plan för hållbar arbetsmiljö i syfte att skapa personalstabilitet.

Investeringsredovisning 2022

Bilaga 1

kr

Sektor	Projekt	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse
Socialtjänst	IK10 Datainventarier	240 900	2 350 000	2 109 100
	IK12 Reinvesteringar	2 353 672	2 160 000	-193 672
	IK14 Larm VoO	397 403	336 000	-61 403
	IK36 Lvr Bostad m särsk service	0	63 000	63 000
Summa SOCN		2 991 974	4 909 000	1 917 026

Sammanträdesdatum
2023-04-04

§ 72

Dnr 2023SOCN37

Ekonomisk månadsuppföljning för socialnämnden per februari 2023

Beslut

Socialnämnden godkänner prognosen och uppdrar åt förvaltningen att återkomma med förslag på åtgärder för att på verksamhetsnivå nå en ekonomi i balans.

Socialnämnden delger kommunstyrelsen och kommunfullmäktige prognosen.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden prognostiserar en positiv avvikelse om 19,9 mnkr. I prognosen lyfts nämndens reserv och de tillskott som kommunfullmäktige beslutade om 15 december 2022 §203 fram som överskott i väntan på politiska beslut. Tillsammans uppgår reserven och tillskotten till mnkr 7,1 mnkr. Nämndens budgetavvikelse exklusive reserv och tillskott är positiv om 12,8 mnkr.

Prognosen för årets investeringar uppgår till 4,3 mnkr vilket är enligt budget.

I bilagan *Månadsprognos per februari 2023, socialnämnden* redovisas prognoser, avvikelser och vidtagna åtgärder för 2023.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 1 mars 2023
- Månadsprognos per februari 2023, socialnämnden

Paragrafen är justerad

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande

Socialnämnden

Datum
2023-03-01

Diarienummer
2023SOCN37 042

Ekonomisk månadsuppföljning för socialnämnden per februari 2023

Förslag till beslut

Socialnämnden godkänner prognosen och uppdrar åt förvaltningen att återkomma med förslag på åtgärder för att på verksamhetsnivå nå en ekonomi i balans.

Socialnämnden delger kommunstyrelsen och kommunfullmäktige prognosen.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden prognostiserar en positiv avvikelse om 19,9 mnkr. I prognosen lyfts nämndens reserv och de tillskott som kommunfullmäktige beslutade om 15 december 2022 §203 fram som överskott i väntan på politiska beslut. Tillsammans uppgår reserven och tillskotten till mnkr 7,1 mnkr. Nämndens budgetavvikelse exklusive reserv och tillskott är positiv om 12,8 mnkr.

Prognosen för årets investeringar uppgår till 4,3 mnkr vilket är enligt budget.

I bilagan *Månadsprognos per februari 2023, socialnämnden* redovisas prognoser, avvikelser och vidtagna åtgärder för 2023.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 1 mars 2023
- Månadsprognos per februari 2023, socialnämnden

Förvaltningens bedömning

På en övergripande nivå prognostiseras ett överskott inom socialnämndens ansvarsområde. Däremot finns underskott inom vård och omsorg. Strävan är att uppnå ekonomisk balans inom samtliga verksamheter och ett arbete pågår med att ta fram åtgärder. Förvaltningen återkommer med resultatet av

detta.

Peter Lönn
Kommundirektör

Oskar Nilsson
Ekonomichef

Februariprognos 2023

Socialnämnden

Innehållsförteckning

Socialnämnden.....	3
<i>Driftredovisning.....</i>	<i>3</i>
<i>Åtgärder</i>	<i>4</i>
<i>Investeringsredovisning</i>	<i>5</i>

Socialnämnden

Driftredovisning

tkr	Prognos 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Socialnämndens reserv	0	5 500	5 500	0
Sektorsledning	45 513	48 143	2 630	43 209
Vård och omsorg	39 168	37 168	-2 000	37 315
Hälsa och bistånd	376 652	385 752	9 100	334 680
Funktionsstöd	147 304	150 304	3 000	172 728
Härryda framtid	63 901	65 601	1 700	58 647
Barn och familj	89 007	89 007	0	73 532
Nettokostnad	761 545	781 475	19 930	720 111

Socialnämnden prognostiserar ett överskott om 19,9 mnkr. I överskottet ingår de extra resurser som tillfördes i budgeten som beslutades i kommunfullmäktige i december 2022, 1 mnkr för att motverka mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer samt 0,6 mnkr för konsumentvägledare. Dessa satsningar avvaktas i väntan på ytterligare politiska beslut från socialnämnden. Även socialnämndens reserv på 5,5 mnkr ingår i det prognostiserade överskottet.

I socialnämndens nettokostnader ingår statsbidrag som uppgår till cirka 30 mnkr. Vissa statsbidrag är tillfälliga och återkommer inte årligen, vilket innebär en osäkerhet i vilka statsbidrag som avslutas efter året.

Sektorsledning prognostiserar ett överskott om 2,6 mnkr, vilket främst förklaras av att sektorchefens budget för utredningar inte prognostiseras att nyttjas fullt ut under året.

Vård och omsorg prognostiserar ett underskott på 2,0 mnkr. Vård och omsorgs ledning prognostiserar ett underskott om 1,9 mnkr, varav 1,6 mnkr härrör till tomplatser på särskilda boenden i egen regi och att fasta kostnader för lokaler inte täcks. Resterande 0,3 mnkr förklaras av högre larmkostnader än budgeterat. Särskilda boenden i egen regi prognostiserar ett nollresultat men då täcks kostnader för samordnarna med prestationsbaserat statsbidrag motsvarande 6,4 mnkr. Dagverksamhet prognostiserar ett överskott om 0,5 mnkr vilket framförallt beror på lägre kostnader för resor till och från verksamheten. Hemtjänsten prognostiserar ett underskott om 0,6 mnkr vilket beror på utbyte av larm som medför högre personalkostnader.

Hälsa och bistånd prognostiserar ett överskott om 9,1 mnkr, varav handläggarenheten 8,7 mnkr. Handläggarenhetens överskott förklaras av lägre efterfrågan inom hemtjänst medan både särskilt boende och personlig assistans visar ett underskott. Anledningen till underskottet inom särskilt boende är högre prognostiserat behov av platser än budgeterat. Det nya avtalet med Attendo Säteriet, enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) innebär en högre ersättning än tidigare avtal enligt lagen om offentlig upphandling (LOU).

Sjuksköterskeenheter, rehabenheten samt hälsofrämjande och förebyggandeenheten prognostiserar tillsammans ett överskott om 1,5 mnkr. Sjuksköterskeenheter har erhållit ett prestationsbaserat statsbidrag för utökad bemanning för arbete som utfördes åren 2020-2021. Vuxenenheten prognostiserar en budget i balans. Inför året fick enheten ett budgettillskott på 4,0 mnkr och samtidigt ett prognostiserat minskat antal placeringar.

Funktionsstöd prognostiserar ett överskott på 3,0 mnkr. Köpta platser visar ett överskott på 3,1 mnkr, främst pga. färre placeringar än budgeterat. Boende i egen regi prognostiserar ett överskott på 0,4 mnkr. Ledsagar- och avlösarservice prognostiserar ett överskott om sammanlagt 1,5 mnkr på grund av minskad verkställighet. Daglig verksamhet prognostiserar ett underskott på 2,3 mnkr beroende på större stödbehov som genererar högre personalkostnader än budgeterat. För Kreativt Center bidrar ökade öppettider samt jobbcoach till underskottet inom daglig verksamhet men förhoppningen är att statsbidrag kan användas för att täcka delar av underskottet. Boendestöd visar ett överskott om 1 mnkr där resultatet kan förklaras av en anpassad bemanning till följd av lägre efterfrågan än budgeterat. Personlig assistans redovisar ett underskott om 1,5 mnkr vilket till stor del beror på personalkostnader, där hela kostnaden inte täcks av ersättningen.

Härryda framtid prognostiserar ett överskott om 1,7 mnkr. Satsningar på arbetsmarknadsanställningar innebär ett underskott samtidigt som försörjningsstöd visar ett överskott om 3,3 mnkr. Jämfört med 2019 har utbetalt försörjningsstöd minskat med 30 procent. Inom Vux och YH prognostiseras ett överskott om 1 mnkr på grund av kostnadseffektiva yrkesvuxutbildningar.

Barn och familj prognostiserar en budget i balans. Inom verksamhetsområdet prognostiseras ett underskott för personal främst pga. konsultkostnader inom utredning och skydd. En viss överanställning finns även utifrån arbetsbelastning, rekryteringssvårigheter och arbetsmiljö. Placeringskostnaderna prognostiserar ett överskott om 2,2 mnkr. Även relationsvård prognostiserar ett överskott om 1 mnkr beroende på lägre placeringskostnader än budgeterat.

Åtgärder

De extra resurser som tillfördes i budget vilken beslutades i kommunfullmäktige i december 2022, 1 mnkr för att motverka mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer samt 0,6 mnkr för konsumentvägledare, avvaktas i väntan på ytterligare politiska beslut från socialnämnden. Även socialnämndens reserv på 5,5 mnkr nyttjas inte.

Inom verksamhetsområdet vård och omsorg kommer in- och utflyttningsprocessen till särskilt boende ses över för möjliga effektiviseringar och bättre nyttjande av lokaler. Även internutbildningar för personal som utförs på tider där vikarier behöver täcka upp kommer att anpassas efter tider som passar verksamheten.

Investeringsredovisning

tkr	Prognos 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Sektorsledning	2 517	2 517	0	237
Vård och omsorg	1 000	1 000	0	2 043
Hälsa och bistånd	100	100	0	273
Funktionsstöd	400	400	0	263
Härryda framtid	200	200	0	35
Barn och familj	100	100	0	141
Nettoutgift	4 317	4 317	0	2 992

Socialnämnden prognostiserar ingen avvikelse jämfört med budgeterade anslag.